

HERTOG POSTBODE

Koningin en
kabinet in
ballingschap

DE ANNE FRANK
CONNECTIE MET
DANVILLE, IOWA, V.S.

- Nieuwe wegen voor de filatelie
- Een knip voor de neus waard?
- 50 jaar UV Nederland
- 1945. De schrijver en de drukker

HERTOGPOST
20
20

19-20-21 MAART 2020
BRABANTHALLEN
's-HERTOGENBOSCH

VAN DIETEN

POSTZEGELVEILINGEN BV

Sinds 1886

Onze 643e veiling is volop in voorbereiding, er zijn ons reeds meerdere belangrijke verzamelingen toevertrouwd. Inzendingen van kwalitatief goed materiaal worden aangenomen tot 1 februari.

Enkele resultaten uit voorgaande veilingen:

Veiling 633, kavel 546, opbrengst € 8.800

Veiling 638, kavel 642, opbrengst € 32.000

Veiling 641, kavel 1561, opbrengst € 12.000

Veiling 635, kavel 2034, opbrengst € 21.000

www.vandieten.nl

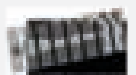

Roermond, Bakkerstraat 22, 6041 JR, The Netherlands

T: +31 (0)475 - 563 500 • F: +31(0)475 330 829

The Hague, Oranjestraat 6, 2514 JB, The Netherlands

T:+31(0)70 365 3817

Inleiding

Beste lezer,

De presentatie van onze eerste HERTOG POSTBODE was een regelrecht succes, kunnen we wel zeggen. Schrijvers, redacteuren, adverteerders en verzamelaars waren positief verrast. Er klonk veel waardering voor de organisatie uit 's-Hertogenbosch om met zó'n mooi magazine te komen, van goede kwaliteit en met een professionele uitstraling. Nog dagelijks ontvangen we positieve reacties en schouderklopjes. Ook andere redacteuren binnen en buiten de wereld van de filatelie is het opgevallen. Sommigen spreken zelfs van een nieuw landelijk filatelieblad. Hoe dan ook, het heeft iets losgemaakt in de wereld van de filatelie, en ons de mogelijkheid gegeven om propaganda te maken voor de komende Postzegeltentoonstelling en Handelarens show in 's Hertogenbosch. De inspanningen hebben wat dat betreft het beoogde resultaat opgebracht.

We hebben zoveel kopij en artikelen mogen ontvangen dat we voor het eerste nummer daaruit een keuze hebben moeten maken. Inmiddels heeft u de tweede editie van de HERTOG POSTBODE in handen. Opnieuw in dezelfde kwaliteit en uitstraling als nr. 1. Deze keer met veel bijdragen van andere organisaties en verenigingen die ook iets belangrijks hebben mee te delen. Een welkome service om hun evenementen en jubilea te promoten en achtergronden te vertellen zonder de belemmering van opgelegde regeltjes.

Naast de gedrukte versie van HERTOG POSTBODE nr. 1, hebben we inmiddels via onze maillijsten ook een digitale versie van de HERTOG POSTBODE verzonden. Steeds meer verzamelaars gebruiken het internet en zoeken er naar koopjes en aanbiedingen. Vandaar dat wij ook dit magazine en het volgende exemplaar gratis via e-mail verspreiden en via onze website beschikbaar stellen voor alle belangstellenden. Wilt u het rechtstreeks van ons ontvangen, stuur dan een mailtje naar info@hertogpost-event.nl, of download het magazine via de website www.hertogpost-event.nl. Iedereen kan de digitale versie ontvangen vanaf anderhalve maand na de verschijningsdatum van het gedrukte exemplaar. We blijven wel voor een gedrukt exemplaar een kleine bijdrage vragen van € 1,00, ter dekking van de drukkosten.

Zo, dat was de eerste verrassing. De tweede verrassing is dat we 200.000 verzamelkaartjes hebben laten drukken met de wapens van alle huidige Nederlandse gemeenten die een gemeentewapen hebben. De andere zijde van het kaartje maakt promotie voor HERTOGPOST 2020. Het merendeel

van deze 200.000 kaartjes is verpakt in 50.000 pergamin zakjes. In elk zakje zitten vier kaartjes. En in een aantal zakjes zitten "verrassingen" verstopt, zoals bijvoorbeeld een gratis entree aan de tentoonstelling. U kunt deze kaartjes gratis meekrijgen tijdens alle activiteiten van de 's-Hertogenbosse Filatelistenvereniging en bij de promotie- en/of informatiestand van de stichting Hertogpost gedurende de komende drie maanden. Bovendien bestaat de mogelijkheid om tijdens HERTOGPOST 2020 in maart a.s. uw verzameling "wapenkaartjes" te completeren. De verzamelaars die hiermee al in aanraking zijn gekomen zijn er wild op! Verzamel ze allemaal, want ze zijn echt verzamelwaardig.

De derde verrassing is dat het Noord-Hollands Archief komt met een tentoonstelling van Koninklijke Joh. Enschedé uit Haarlem. In 2015 heeft dit Archief de unieke en omvangrijke verzameling van Museum Enschedé onder zijn hoede genomen. Museum Enschedé was het bedrijfsmuseum van Koninklijke Joh. Enschedé uit Haarlem. De collectie geeft een beeld van de geschiedenis van het bedrijf, zijn producten en zijn plaats binnen de bedrijfstak. Op dit moment is een vaste tentoonstelling ingericht in de Janskerk te Haarlem. In het volgende nummer meer hier over.

De 's-Hertogenbosse Filatelistenvereniging viert in 2020 haar 90-jarig jubileum. Dat was de aanleiding voor deze tentoonstelling in 's-Hertogenbosch. Maar ook de vereniging voor USA en Canada Filatelie (USCA) viert haar 50-jarig jubileum bij ons met een grote tentoonstelling en andere activiteiten. Vanzelfsprekend treft u ook hierover informatie aan. HERTOGPOST 2020 in de Brabanthallen, een Nationale Postzegeltentoonstelling en Handelarens show van 19 t/m 21 maart 2020 te 's-Hertogenbosch. Komt u ook?

Ook voor jeugdige verzamelaar pakken we flink uit. Een beroemde kinderfiguur komt op bezoek om samen met kinderen, grootouders en ouders op de foto te gaan. Er vinden allerlei activiteiten plaats. Welke? Kijk bij "spelend verzamelen" in dit magazine. We streven ernaar om van gemaakte foto's meteen postzegels te kunnen laten maken bij een van de standhouders! De overige verrassingen en primeurs bewaren we tot de volgende keer, misschien ook via andere media....

STICHTING HERTOGPOST

PETER TEURLINGS, VOORZITTER.

Colofon

HERTOG POSTBODE wordt uitgegeven door Stichting Hertogpost uit 's-Hertogenbosch en verschijnt in eerste instantie drie keer.

HERTOG POSTBODE is een onafhankelijk magazine voor de postzegelverzamelaar. De edities verschijnen op 1 november 2019, 27 december 2019 en 19 maart 2020 als PR en propaganda voor de nationale HERTOGPST 2020 in 's-Hertogenbosch.

De redactieraad bestaat uit de heren: Jacques Spijkerman, Jan Mulder, John Dehe, Marcel Claassen en Peter Teurlings. Eindverantwoordelijke is het bestuur van Stichting Hertogpost.

Advertentieverkoop en bijdrage aan redactionele en filatelistische artikelen: Peter Teurlings.

Bestuur Stichting Hertogpost
Voorzitter Peter Teurlings
Secretaris Gidie Schapendonk,
Commissaris van Voorst tot Voorstlaan 7,
5224 CN 's-Hertogenbosch,
info@hertogpost-event.nl
Penningmeester Harrie de Kok
Notulist/Activiteiten Tonny Mayen

Vormgeving en productie:
Verloop drukkerij, Alblisserdam.

Copyright:
2019/2020 Magazine HERTOGPST BODE

www.hertogpost-event.nl

Index

5

12

7 Postzegelboekjes
EUROPA 2019

14 Filatelistische
Evenementen

15 Nieuwe wegen
voor de filatelie

17 Een knip voor
de neus waard?

19 Vereniging voor USA
en Canada Filatelie
(USCA)

20 Studiegroep Zuid
West Pacific (ZWP)

21 50 jaar UV
Nederland

24 Koningin en Kabinet
in ballingschap

29 De Anne Frank
connectie met
Danville, Iowa, V.S.

34 1945. De schrijver
en de drukker.

37 Met het Duitse lijntje
door de Meierij van
's-Hertogenbosch

39 Splend
Verzamelen

41 Hertogpost
pakt echt uit!

42 KNBF-Jo Toussaint-
toernooi HERTOGPST
2020

Het wapen dat de spiegel sierde van 'The Royal Charles'.

Het prijsgerecht te Bermuda

DOOR:

HUBER VAN WERKHOVEN

Voor alle duidelijkheid: we gaan het er niet over hebben wat de bewoners van de Bermuda eilanden op tafel zetten wanneer hun voetbalelftal heeft gewonnen van Oranje. U moet bij de term 'prijsgerecht' denken aan het begrip 'iets prijs maken'. Meestal heeft dat betrekking op het buit maken van een vijandelijk schip in oorlogstijd. Of dat buitmaken terecht is gebeurd, daarover moet daarna een prijsrechter oordelen. De bekendste 'prijs' uit onze vaderlandse geschiedenis is het Engelse admiraalschip Royal Charles. Michiel de Ruyter maakte dat buit tijdens de Tocht naar Chatham in 1667 en liet het naar Hellevoetsluis slepen en vervolgens slopen. Het houten achterdeel van dit prijsschip prijkt in het

Rijksmuseum in Amsterdam (afb. 1). Een Engelsman wordt nog steeds niet blij bij het zien van deze tastbare herinnering aan de vernederende vernietiging van de Engelse oorlogsvloot tijdens onze Gouden Eeuw.

Zo'n prijsgerecht, ook wel prijzenhof genaamd, kennen wij nauwelijks in het Nederlands. In de Angelsaksische landen is het een bekender begrip. Vanaf de 17e tot en met de 19e eeuw functioneerden 'prize courts' regelmatig tijdens Amerikaanse of Europese zeeoorlogen. Een geval apart is het prize court geweest dat dienst deed tijdens de Tweede Wereldoorlog te Bermuda. De Bermuda eilanden, gelegen in de Atlantische Oceaan langs de oostkust

van de Verenigde Staten, vormen een overzees gebiedsdeel van het Verenigd Koninkrijk. De hoofdstad is Hamilton. In het begin van de Tweede Wereldoorlog hield een prize court in die stad zich niet zozeer bezig met de inbeslagname van Duitse schepen, als wel met het confisqueren van post (eindelijk een term die ons filatelisten bekend in de oren klinkt!)

In 1941 was Engeland volop in oorlog, maar de USA was nog neutraal. Veel post onderweg van de Verenigde Staten naar de bezette landen in Europa werd op Bermuda door de Britten gecensureerd. Het meeste gaven zij meteen weer vrij en kon worden doorgestuurd. Maar als er bijvoorbeeld zaken van waarde in leken te zitten werden deze achtergehouden. De Britten namen die spullen in beslag en beschouwden deze als oorlogsbuit! Heel veel zendingen van filatelisten met daarin postzegels 'verdwenen' op die manier. De buitgemaakte postzegels zijn in 1949 bij de Amerikaanse postzegelveiling van H.R. Harmer verkocht en hebben enkele tonnen opgebracht. Daarna zijn de enveloppen waarin alles zat vrijgegeven, voorzien van het stempel Released by Prize Court (vrijgegeven door het prijsgerecht) en doorgestuurd aan de geadresseerden. Omdat het postzegelzendingen betrof, was de meeste post aangetekend. Ze zijn vrij zeldzaam en ook van Nederland

Voorzijde van het briefje van Mac Boyd Jr. aan Bernard Mantoux.

bekend. Onlangs kwam mij een op het eerste gezicht eenvoudig enveloppe onder ogen (afb. 2). Dit briefje is echter geenszins als filatelistisch bedoeld (en niet aangetekend). Het mooie is, dat bijna de volledige inhoud er nog in zit. Die vertelt over twee jeugdige correspondentievrienden die min of meer regelmatig met elkaar schrijven. De een woont in de USA, de ander in Frankrijk. Mac Boyd Jr. schreef de brief op 7 april 1941 in zijn woonplaats Monticello, een stadje in de staat Arkansas. Op internet is te vinden dat Samuel Malcolm Boyd, 'Mac' voor zijn vrienden, toen 15 jaar was. Hij krijgt op school Franse taalles en schrijft de brief gedeeltelijk in het Frans. Hij vertelt onder andere welke Franse boeken hij al heeft gelezen, dat hij de 'tackle' speelt in het football team van zijn school, dat hij met zijn koor de eerste prijs won op een muziekfestival in Monticello en dat hij lid is van de 'National Honor Society' (een organisatie waarvan studenten die uitmunten op verschillende terreinen lid mogen worden). 'Schrijf me zo spoedig mogelijk terug', vraagt hij ten slotte. Dat laatste zal er niet van gekomen zijn. Want, zoals hij schrijft in zijn brief, stuurde hij enkele postzegels mee (die niet meer in de envelop zitten...) en een foto van zichzelf (afb. 3). Voldoende reden voor de censuur op Bermuda om de brief in beslag te nemen. Getuige het stempel van Hamilton Bermuda, is de envelop, voorzien van een plakstrook van de censuur en het stempel 'Released by Prize Court', pas na meer dan negen jaar doorgestuurd, op 16 september 1950. 'Come to Bermuda / the isles of rest' luidt de tekst van de stempelvlag. 'Rust' is inderdaad een essentiële eigenschap van het geheel van toerisme afhankelijke Bermuda: tot 1948 waren privé auto's er zelfs verboden. Het is niet waarschijnlijk dat de andere correspondentievriend, Bernard Mantoux, in 1950 nog op hetzelfde adres in Le Havre woonde. Bernard

Achterzijde van het briefje van Mac Boyd Jr. aan Bernard Mantoux.

Mantoux is, net als zijn vriend Boyd, te vinden op internet. In juni 1940, kort na het begin van de Duitse bezetting, was hij 17 jaar en verhuisde met zijn moeder van Le Havre naar Graulhet, een dorpje in de Midi. Aanvankelijk lag dit dorpje in de vrije zone, totdat de Duitsers eind 1942 ook het zuiden van Frankrijk

De foto van zichzelf in de schommelstoel die Mac Boyd meestuurde.

bezetten. Bernard Mantoux was joods (afb. 4). De Duitsers arresteerden een familielid van hem, en Bernard en zijn moeder doken onder bij buurman Jean Sudré. Sudré, die bij de gemeente werkte, slaagde er in valse papieren voor hen te vervaardigen, waarna de twee een kamer in het dorp konden huren. In 1993 kregen Jean Sudré en zijn vrouw de Israëliëse onderscheiding van Yad Vashem als 'Rechtvaardige onder de Volkeren'. Alles bij elkaar is dit briefje een juweeltje van 'moderne' post- en oorlogsgeschiedenis.

Het bestuur van de Grote synagoge van de Rue de la Victoire te Parijs bij de 30ste verjaardag van de bevrijding van Auschwitz in 1975. Geheel rechts: Bernard Mantoux.

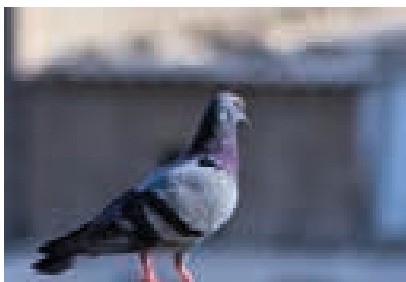
POSTZEGELBOEKJES

EUROPA 2019

Resultaat Europamotief 2019 mag er zijn.

DOOR: **WALTER DE ROOIJ**

Postzegelboekjes kun je natuurlijk op allerlei manieren verzamelen. Als deel van een landen- of motiefverzameling. Of uitsluitend boekjes van één of meer landen. Of alleen bepaalde boekjes (loketboekjes, automaatboekjes, prestigeboekjes). Ook voor motieven of thema's lenen boekjes zich uitstekend. Net als postzegels natuurlijk. Voorbeelden ervan zijn vlinders, wilde dieren, kerken, vuurtorens, honden, bruggen, spoorwegen en zo zijn er nog honderden motieven te bedenken. En bij thema's kun je denken aan Euromed (speciale uitgaven van landen rond de Middellandse Zee), Noorden (gemeenschappelijke uitgaven van de Scandinavische landen), en natuurlijk Europa. Een erg populair verzamelgebied. Ook voor boekjesverzamelaar. Vaak hebben postzegelboekjes een meerwaarde door de teksten op de kaft, op tussenblaadjes en op zegelvelletjes. Prestigeboekjes geven nog veel meer informatie met verhalen,

De in Europa meest voorkomende vogel, de duif, treffen we in geen enkel boekje aan.

informatie, foto's en andere illustraties. Nemen we de Europaboekjes. Elk jaar een ander motief. Zo hadden we de afgelopen jaren onder meer muziekinstrumenten (2014), speelgoed (2015), denk groen (2016), kastelen (2017) en bruggen (2018). En dan 2019: inheemse vogels. Een dankbaar motief dat tot veel aantrekkelijk uitgaven leidt. En de komende jaren oude postroutes (2020) en mythen en verhalen (2021). Posteurop bedenkt steeds nieuwe motieven. Al sinds 1993. In 2019 dus vogels. Bijna alle Europese landen doen eraan mee. Maar lang niet alle landen komen met een boekje. Een grote collectie wordt het dan ook niet. Is ook niet nodig, want we hoeven niet allemaal aan tentoonstellingen mee te doen. Dus gewoon voor jezelf een mooie verzameling opzetten. Met misschien de zegelvelletjes nog eens afzonderlijk, of zegels uit boekjes op brief (moeilijk hoor!), of – soms – met ernaast nog eens dezelfde velzegels. Diverse mogelijkheden dus. Eerst even een overzicht van de landen die een boekje met Europazegels uitgaven. Daarna zal ik ze stuk voor stuk in volgorde van uitgiftedatum bespreken. Toch nog de moeite waard. En het is niet uitgesloten dat er nog enkele volgen. Zo presteerde Albanië het eens doodleuk om met een boekje te komen met het Europamotief van het jaar daarvoor. Ook willen nog wel eens niet door de UPD erkende gebieden (Abchazië bijvoorbeeld) stiekem met Europa-uitgaven komen. Hieronder volgen de boekjes met Europazegels

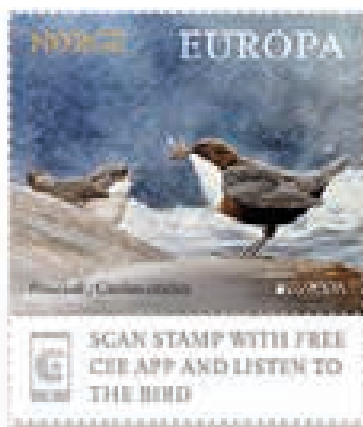
op volgorde van uitgiftedatum.

Hoewel het niet voorgeschreven of geadviseerd is, verschijnen de meeste in het eerste halfjaar.

NOORWEGEN

De Noorse Europazegel verscheen op 11 april en beeldt de waterspreeuw af. Deze vogel – niet behorend tot de familie van de spreeuwen overigens – bouwt z'n nest achter watervallen of bij snelstromende beekjes. Het boekje bevat tienmaal de zegel met de waterspreeuw. Door de zegel te scannen, kun je met behulp van de CEE App het geluid van de vogel beluisteren. Opmerkelijk is dat de aanwijzing in het Engels is. De waarde van de zegel was 21 kronen, maar inmiddels in juli verhoogd naar 25 kronen. Het is het tarief voor brieven tot 20 gram binnen Europa. Aanzienlijk duurder dan in Nederland dus. Prijs van het boekje is dus 250 kronen.

- Bosnië-Herzegovina (Fed) 9 mei
- Bulgarije 24 april
- Cyprus 2 mei
- Faeröer 29 april
- Finland 8 mei
- Griekenland 9 mei
- Groenland 21 juni
- Letland 9 mei
- Malta 9 mei
- Moldavië 19 april
- Noord-Macedonië 2 mei
- Noorwegen 11 april
- Oekraïne 22 mei
- Slowakije 3 mei
- Srpska Republiek 24 april

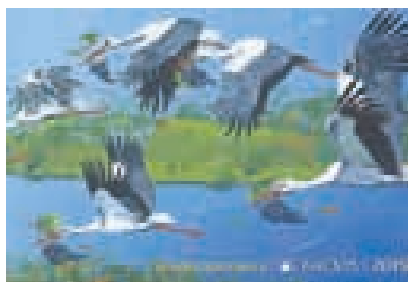

MOLDAVIË

Moldavië volgde op 19 april. Het boekje heeft een fors formaat en bevat twee velletjes: links met vier maal de ooievaar en rechts de steenarend. Beide met drie identieke zegels en één vignet met een uitvergroete kop. Ziet er uit als een gewone zegel, maar dan zonder landsnaam en waarde. De zes zegels hebben een waarde van 11 L. De kaft toont de fraaie ooievaars met een druiventrosje.

BULGARIJE

Het Bulgaarse boekje, verschenen op 24 april, bevat twee tegenpolen: de moordlustige lannervalk (velletje van vier maal 0.95) en de vreedzame hazelhoen (vier maal 2.00). Hoewel de lannervalk hoofdzakelijk jaagt op kleine vogels, wordt hij op de zegels en de kaft realistisch afgebeeld met een rat tussen z'n snavels. Merkwaardig bij de zegelvelletjes is dat ze alleen bij de plakmarge een verticale perforatie hebben. Verder zijn ze geheel ongeperforeerd. Lastig om te gebruiken dus. Hiernaast boven een opengevouwen kaft, en onder de inhoud.

SRPSKA REPUBLIEK

Het Servische deel van Bosnië Hercegovina kwam ook op 24 april met een boekje. Het bevat een velletje met vier zegels: twee maal slechtvalk (1.80) en twee maal steenarend (2.70). De laatste wordt ook wel gouden arend genoemd vanwege de goudkleurige nekveren. De post levert kaftjes en velletjes gewoonlijk los van elkaar af. Handig natuurlijk als je ook zo'n velletje zoekt. Op de binnenzijde van de kaft staat informatie over de beide vogels, in het Engels en in het Servisch. Hoewel het op het plaatje hiernaast ontbreekt, zijn de velletjes genummerd. Dat bevindt zich dan in verticale vorm links van de bovenste zegel.

FAERÖER

De zwarte zeekoet is een karakteristieke vogel die zich ophoudt dichtbij de kusten van alle achttien eilanden van dit gebied. De post van de Faeröer hoefde dan ook niet lang na te denken om een vogel te bedenken voor de op

29 april verschenen Europazegel. De zegels in het boekje zijn zelfklevend. Het wordt open geleverd, maar is een drieluik, dat over de verticale perforatie gemakkelijk dicht te vouwen is. Ook bij dit boekje kunnen de zegels gescand worden, waarna met de eerder genoemde app het geluid van de zeekoet te horen is.

achterkaft. De vier zegels hebben elk een waarde van 50d. De velletjes zijn genummerd.

SLOWAKIJE

Eén dag later, op 3 mei, verscheen de Europazegel van Slowakije. Afgebeeld is de in Nederland nog maar sporadisch waar te nemen

FINLAND

Is het wel een boekje? De op 8 mei verschenen postzegels zijn ook in een hangblokje of -boekje verkrijgbaar. Beide zegels tonen de wilde zwaan en zijn bestemd voor binnenlandse post (€ 1.50). Het kleine gestileerde landkaartje van Finland geeft dat aan. Vijf van beide zelfklevende zegels zijn te vinden in het velletje. Of boekje, zo u wilt. De Finse post noemt het zelf geen boekje. Toch voldoet het aan de omschrijving dat het gevouwen is of gevouwen kan worden.

GRIEKENLAND

Twee Europazegels verschenen op 9 mei. Eén (€ 0.90) met de rotsklever, een zangvogeltje dat veel voorkomt

CYPRUS

Twee imposante roofvogels sieren de op 2 mei verschenen zegels van Cyprus: de vale gier (€ 0.41) en de havikarend (€ 0.64). Vier van elk zijn te vinden in een boekje. Verschil met de velzegels is de tanding: de boekjeszegels zijn boven of onder ongetand. De velletjes zijn genummerd.

NOORD-MACEDONIË

Dit land beperkt zich tot één vogelsoort: de valk. In een op 2 mei verschenen blokje zien we de lannervalk, de kleine torenvalk, de roodpootvalk en de slechtvalk. Ook in dit land hebben ze wellicht geen plakmachine, want het velletje wordt los bij het kaftje geleverd. En op dat kaftje staan de vier valken afgebeeld. Drie aan de voorzijde en één op de

scharrelaar. Het is een in een blauw verenkleed getooide trekvogel, die de winter het liefst in zuidelijk Afrika doorbrengt. Het boekje van Slowakije bevat zes zelfklevende postzegels van € 1.70. Merkwaardig is overigens wel dat de waarde van € 1.70 bij geen enkel gangbaar tarief past.

in bergachtige streken. De tweede (€ 3.40) is Eleonora's valk. Dat behoeft toelichting. Eleonora van Arborea was een machtige Sardijnse rechter en ornithologe. Zij stelde omstreeks 1400 een wet in die deze vogelsoort beschermde. Een boekje met twee van beide zegels bevat aan één zijde ongetande zegels. De velzegels zijn vierzijdig getand. Ook deze zegels kunnen met de gratis CEE App gescand worden om het geluid van de vogels te beluisteren.

BOSNIË HERCEGOVINA (Fed)

De Federatie van Bosnië en Herzegovina kwam op 9 mei met

twee Europazegels. Afgebeeld op de zegels zijn de Kieviet en de strandleeuwerik. Deze laatste in weerwil van het feit dat het land maar een kleine kuststrook van amper 20 kilometer heeft. Drie van beide zegels vormen de inhoud van een postzegelvelletje dat los (alweer) bij het kaftje geleverd wordt. De zegels hebben elk een waarde van 2.50 mark, zodat de prijs van het boekje op 15 mark komt. Op de achterzijde van het kaftje staat vermeld dat de oplage 8000 stuks bedraagt.

MALTA

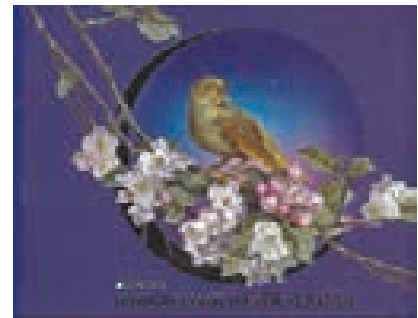
Malta kwam op 23 mei met twee Europazegels met het nationale

vogeltje: de blauwe rotslijster. De populaire vogel heeft een melodieuze lied en wordt op Malta 'il-Merill' genoemd. Een onomatopoeie, dunkt me. Diverse restaurantjes op het eiland dragen dan ook die naam. Eén van beide zegels, de € 0.59, zit ook in het boekje. Dat boekje is nogal speciaal. Ook in voorgaande jaren was dat zo. Het velletje zit opgevouwen in een kaftje – dus niet vastgeplakt – dat met een lipje gesloten is. Het velletje bevat vijf zegels plus een vignette. Nominale waarde van het boekje is dan ook slechts € 2.95.

OEKRAINE

Hier verschenen twee Europazegels op 22 mei. Beide hebben als waarde-aanduiding de letter Z. Momenteel is dat 13.20 UAH. Afgebeeld op de zegels zijn de ooievaar en de Noordse nachtegaal. Ze zijn ook in fraai uitgevoerde boekjes verkrijgbaar. De inhoud ervan bestaat uit twee velletjes met allebei slechts één zegel. Erg bescheiden dus. De boekjeszegels hebben overigens een kleiner formaat dan die uit vellen. Op de achterzijde staat vermeld dat de oplage uit 12.000 stuks bestaat.

GROENLAND

Tenslotte een land dat ver van Europa verwijderd ligt. Maar het is een autonoom gebied dat tot het koninkrijk Denemarken behoort.

Tevens het land met het duurste boekje: twaalf zegels van 17 kronen (nominaal ongeveer € 27,50).

Het gaat om twee zegels van elk 17 kronen. Op de ene zegel staat de alpensneeuwhoen en de wilde eend afgebeeld, en op de andere de sneeuwgorse en de raaf. De zegels in het boekje zijn zelfklevend, die in vellen gewoon gegomd. Ook deze zegels zijn met de CEE App te scannen om het lied van de vogels te beluisteren.

Meer informatie hierover is te vinden op: <http://cee-platform.com>

Ook op: <http://europa-stamps.blogspot.com>

BESLUIT

Vrijwel alle andere landen – ook Nederland – gaven eveneens Europazegels uit, maar niet in boekjes. Ierland presteerde het daarnaast nog dit jaar met een boekje te komen met een Europazegel van vorig jaar (spoorbrug) erin. Leuk is dat je bij een verzamelobject als dit gemakkelijk informatie kunt verkrijgen. Je hoeft er geen ornitholoog voor te zijn, want Wikipedia weet bijna alles...

Beleef de natuur roofvogels & uilen

Verkrijgbaar vanaf 2 januari via
alle postkantoren en collectclub.nl.
Nu al te koop op Eindejaarsbeurs!

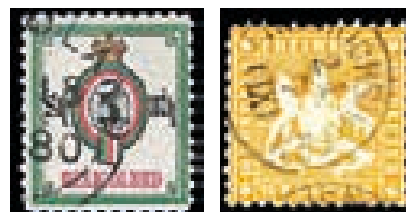
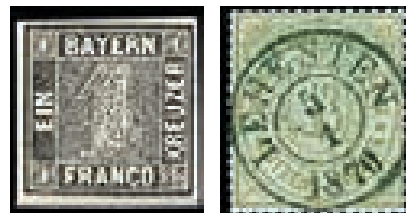

Filatelisten vereniging Duitsland

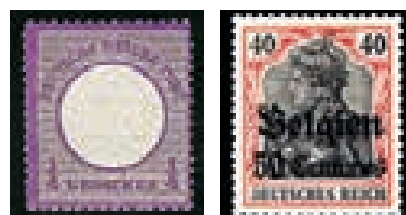
DOOR: **RYAN BOONS**
Filatelistenvereniging Duitsland.

De naam geeft al aan dat dit een verzamelaarsvereniging / studiegroep is die zich toelegt op een enkel land, namelijk Duitsland. Zo zijn er nog een aantal in ons land, het zal u niet onbekend zijn.

Op deze plaats uitleggen waar de vereniging zich op toelegt is dan ook niet echt zinvol. Wat wel zinvol is: uitleggen wat Duitsland zo boeiend maakt! En dan moet ik beginnen met te stellen dat "Duitsland" eigenlijk geen land is, maar een begrip. Dit begrip betreft dan een gebied, gelegen in centraal Europa dat, voor wat betreft staatsvorming en staatsinrichting, een zeer woelige geschiedenis kent. Zoals Nederland al eeuwen een staat is, is Duitsland dat dus niet. Van een eenduidige Duitse natie is eigenlijk alleen sprake van 1935–1945 en sinds 1990 ...

De eerste "Duitse" postzegel verscheen in 1849, maar dan wel in het koninkrijk Beieren..... Andere zelfstandige Duitse koninkrijken, prinsdommen en stadsstaten volgden al snel. Een "Duitsland" bestond toen dus nog niet. Na de Frans-Pruisische oorlog van 1870 ontstaat het Duitse keizerrijk. Pas dan is er sprake van een Duitse natie. De koninkrijken Beieren en Württemberg blijven echter grotendeels zelfstandig, ook op postaal gebied. Die zelfstandigheid duurt zelfs nog tot april 1920.

Op dat moment, kort na de eerste wereldoorlog, is het keizerrijk al weer verleden tijd en worden een aantal Duitse gebieden door andere mogendheden bestuurd of ingelijfd. Ook het Saargebied wordt als gevolg

van het verdrag van Versailles bestuurd door Frankrijk. Na de volksstemming van 1934 komt het Saargebied in 1935 terug in het Duitse Rijk. Als we de aan Polen en westelijk Rusland “verloren” oostelijke gebieden buiten beschouwing laten is er, op postaal gebied althans, pas nu sprake van één Duitse natie.

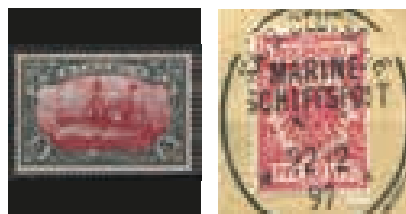

De geschiedenis van deze Duitse natie op postaal gebied is, zeker vanaf 1939, buitengewoon complex. De tweede wereldoorlog brengt een lawine van bezettingen, veldpost, krijgsgevangenenpost, lokale post, enz. enz. teweeg. Na de nederlaag in 1945 valt Duitsland uiteen in 2 staten, de Bondsrepubliek Duitsland (west) en de Duitse Democratische Republiek (oost) waarbij de voormalige

hoofdstad Berlijn een status aparte heeft als gevolg van de deling door de geallieerden. Dit duurt tot 1990. Pas dan, na de hereniging van beide Duitslanden op 3 oktober is er (weer) sprake van één Duitsland.

En dit is nog niet alles: Duitsland heeft ook buitenlandse postkantoren gehad (China, Marokko en Turkije), koloniën (o.a. Zuidwest-afrika, Oostafrika, Kameroen, Togo en diverse eilandengroepen in de Pacific) en er is scheepspost en zeppelinpost; de beide wereldoorlogen brengen dus bezettingszegels, veldpost enz. en ook de periodes van ineenstorting na deze oorlogen brengen boeiende zaken als lokale post, provisorische post, geallieerde bezettingen e.d.

Deze geschiedenis maakt het Duitse verzamelgebied zo ongelooflijk boeiend. Het geeft een verzamelgebied dat onvoorstelbaar omvangrijk en complex is. Je ziet dan ook dat vele Duitslandverzamelaars zich toelagen op één of enkele delen van dit gebied. En desondanks of misschien juist daarom vinden ze elkaar binnen één vereniging. Veel leden weten van elkaar welke gebieden men verzamelt en zo speelt men elkaar materiaal toe. Ook veiling en rondzending bieden ruime kans

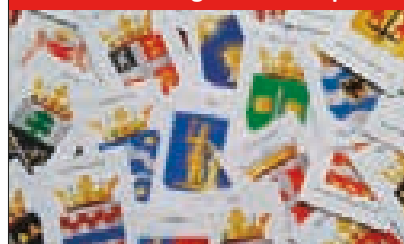
op verwerven dan wel verkopen van zegels en stukken. En er wordt kennis met elkaar gedeeld: via ons verenigingsblad Deutsche Post, dat al even oud is als onze vereniging, en tijdens onze vier ledenbijeenkomsten per jaar, met ook iedere keer een mooie veiling!

Meer weten?

U kunt ons bereiken via telefoonnummer 06 – 51 46 63 07 (secretaris Johan Pasop) en via e-mailadres info@fvduitsland.nl.

En wilt u het ook een keer beleven? Dan bent u welkom op een van onze ledenbijeenkomsten in de Herberg van Paulus, Stationsweg 16, 3743 EN in Baarn. In 2020 vinden onze ledenbijeenkomsten plaats op de zaterdagen 1 februari, 4 april, 12 september en 7 november vanaf 12.00 uur.

Spaar ze allemaal!
per provincie of op plaatsnaam
verkrijgbaar bij de promotiestand
van HERTOGPOST 2020
Nederlandse gemeentewapens

verkrijgbaar bij alle bijeenkomsten van de 's-Hertogenbossche Filatelistenvereniging en bij de sponsoren van HERTOGPOST 2020
(ook tijdens de toekomstige ruilzagen, welke te vinden zijn op onze website)

19 – 20 – 21 Maart 2020
BRABANTHALLEN
's-HERTOGENBOSCH NL

www.hertogpost-event.nl/info@hertogpost-event.nl

Filatelistische Evenementen

Tentoonstellingen & Manifestaties

19 t/m 21 maart 2020

Stichting Hertogpost HERTOGPOST 2020

Brabanthallen, 's-Hertogenbosch, Diezekade 2, 5222 AK
's-Hertogenbosch, 10.00 - 17.00 uur, (21 maart tot 16.00),
073-6567680, info@hertogpost-event.nl, Nationale postze-
geltentoonstelling met handelareshow

Ruildagen & Handelsbeurzen

5 januari 2020

Stichting Hertogpost - Zoetelief Den Bosch

Noorderkroon, Manis Krijgsmanhof 71, 5233 BR
's-Hertogenbosch, 09.30 - 12.30 uur, 073-6567680,
info@zoetelief-denbosch.nl, Beurs

11 januari 2020

Filatelisten Vereniging IJssel & Lekstreek

Buurthuis de Wel Bongerd 2a, 2906 VK Capelle aan den
IJssel, 10.00 - 15.30 uur, 06-53287218, l.dekooter@live.nl,
Postzegelbeurs

11 januari 2020

's-Hertogenbossche Filatelistenvereniging

Sociaal Cultureel Centrum de Helftheuvel, Helftheuvel-
passage 115, 5225 AC 's-Hertogenbosch, 09.00 - 12.30 uur,
073-6567680, info@hertogpost.nl, Ruilbeurs / Instuif

23 januari 2020

's-Hertogenbossche Filatelistenvereniging

Sociaal Cultureel Centrum de Helftheuvel, Helftheuvel-
passage 115, 5225 AC 's-Hertogenbosch, 19.00 - 22.30 uur,
073-6567680, info@hertogpost.nl, Ledenbijeenkomst met
veiling

2 februari 2020

Stichting Hertogpost - Zoetelief Den Bosch

Noorderkroon, Manis Krijgsmanhof 71, 5233 BR
's-Hertogenbosch, 09.30 - 12.30 uur, 073-6567680,
info@zoetelief-denbosch.nl, Beurs

8 februari 2020

Filatelisten Vereniging IJssel & Lekstreek

Buurthuis de Wel Bongerd 2a, 2906 VK Capelle aan den
IJssel, 10.00 - 15.30 uur, 06-53287218, l.dekooter@live.nl,
Postzegelbeurs

8 februari 2020

's-Hertogenbossche Filatelistenvereniging

Sociaal Cultureel Centrum de Helftheuvel, Helftheuvel-
passage 115, 5225 AC 's-Hertogenbosch, 09.00 - 12.30 uur,
073-6567680, info@hertogpost.nl, Ruilbeurs / Instuif

15 februari 2020

Postzegelmanifestatie NOORD 2020

Sportcentrum De Hullen, Ceintuurbaan Zuid 6, 9301 HX
Roden, 10.00 - 16.00 uur, 050-5033926,
info@wbevenementen.eu, Grote postzegel en muntenbeurs

20 februari 2020

's-Hertogenbossche Filatelistenvereniging

Sociaal Cultureel Centrum de Helftheuvel, Helftheuvel-
passage 115, 5225 AC 's-Hertogenbosch, 19.00 - 22.30 uur,
073-6567680, info@hertogpost.nl, Ledenbijeenkomst met
grote veiling

29 februari 2020

Philatelistenvereniging Coevorden-Hardenberg eo.

Dorpshuis De Schalm, Hoofdweg 47 Coevorden, 10.00 -
16.00 uur, 0524-516024, andrejanet.dales@online.nl,
Veiling om 14.00 uur

1 maart 2020

Stichting Hertogpost - Zoetelief Den Bosch

Noorderkroon, Manis Krijgsmanhof 71, 5233 BR
's-Hertogenbosch, 09.30 - 12.30 uur, 073-6567680,
info@zoetelief-denbosch.nl, Beurs

14 maart 2020

Filatelisten Vereniging IJssel & Lekstreek

Buurthuis de Wel Bongerd 2a, 2906 VK Capelle aan den
IJssel, 10.00 - 15.30 uur, 06-53287218, l.dekooter@live.nl,
Postzegelbeurs

14 maart 2020

's-Hertogenbossche Filatelistenvereniging

Sociaal Cultureel Centrum de Helftheuvel, Helftheuvelpas-
sage 115, 5225 AC 's-Hertogenbosch, 09.00 - 12.30 uur,
073-6567680, info@hertogpost.nl, Ruilbeurs / Instuif

Kijk voor nog meer evenementen op:

www.hertogpost-event.nl, www.zoetelief-denbosch.nl,
www.filafair.nl en/of www.hertogpost.nl.

NIEUWE WEGEN VOOR DE FILATELIE: FORENSISCHE FILATELIE?

DOOR: **HAN DE BRUIN**

De brief is inmiddels ver op zijn retour. In een cursus die ik volgde en waar de gemiddelde leeftijd in de 30 was, waarschuwde de (oudere) inleider er op een gegeven moment zelfs uitdrukkelijk voor, dat als je in het Engels "Please, send it by mail" zegt, het toch even iets langer kan duren, dan als je "Mail het me even" bedoelt. Echte postzegels worden niet veel meer geplakt. Zelfs als er geen Sandd in de Post.nl raderen gestrooid mag worden, zal het volume verzonden post verder blijven afnemen. De jeugd is de toekomst, maar zoals bekend loopt de jeugd al tijden niet

meer warm voor filatelie. Volgens Cor Puijk, in 2018 aftredend voorzitter van de postzegelvereniging Uden Volkel, zijn verenigingen voor postzegelverzamelaars in Nederland dan ook binnen tien jaar verleden tijd¹. Dat lijkt me wat sterk. Het wordt alleen wat anders en daar kunnen we zelf ook wat invloed op uitoefenen. Moet ook wel, anders lopen we het risico in de folkloristische hoek (de zegeltjesdans) of die van de dodo terecht te komen: "Kijk jongen, daar loopt nog een levende postzegelaar, die zijn al bijna helemaal uitgestorven. Postzegels sparen en albums vullen is toch anders dan voetbalplaatjes sparen,

¹<https://www.omroepbrabant.nl/nieuws/209340/Postzegelverenigingen-sterven-uit-omdat-jongeren-geen-saaie-postzegels-willen-verzamelen>

zeker die van je eigen voetbalclub. Een mooi alternatief voor de te sparen plaatjes zou ook de persoonlijke postzegel kunnen zijn. Ik vrees alleen dat die niet gratis bij de supermarkt weggegeven wordt, in elk geval niet per vijf stuks in een zakje. Dat wordt te begroetelijk, tenzij de Staatsloterij-techniek gehanteerd wordt: vijf "vijfjes", die samen één hele postzegel vormen. Misschien iets voor het hoofdbestuur om dat idee verder uit te werken.

Het is dus zaak om creatief nieuwe filatelistische wegen zoeken en die goed te "pitchen" (zoals presenteren tegenwoordig heet). Wat boeit de jeugd nu nog wel? Onderzoek naar eigen afkomst ("roots"), de geschiedenis van opa en oma en hun voorouders scoren goed. Ook flitsend ogende onderzoekstechnieken zijn populair. Series als CSI en programma's over juridische dwalingen, die tig jaar later door DNA sporenonderzoek onthuld worden, scoren ook goed. Als nieuwe filatelistische tak van sport zou "forensische filatelie" gepromoot kunnen worden. Dat klinkt spannend en allitereert ook lekker. Visueel sluit forensische filatelie ook prima aan bij

de traditionele filatelie (zie foto). Een onderzoeks-"file" voor een forensische filatelist zou er bijvoorbeeld als volgt uit kunnen zien:

"Voor u ligt een levenloos slachtoffer. Voorinformatie is dat dit slachtoffer waarschijnlijk in 1883 in Rotterdam het loodje gelegd heeft. Er is grof geweld toegepast. Het hoofd van het slachtoffer is ingeslagen. Niet met het gebruikelijke "blunt object"(bot voorwerp), maar er zijn aanwijzingen waaruit afgeleid kan worden dat hiervoor een specifiek ijzeren voorwerp met scherpe randen gebruikt is. Uit de inslagkenmerken valt af te leiden dat er met grote kracht geslagen is. De sporen van dit geweld zijn namelijk zelfs na 126 jaar nog goed

te zien. Langs de wondranden zijn ook ondefinieerbare, inmiddels ingedroogde, vloeistofstofresten te ontwaren. Tenslotte lijken er nog vage daderafdrukken op het slachtoffer te zijn achtergebleven.

Onderzoeksvraag: wie is de dader, met welk voorwerp zijn de verwondingen toegebracht en wat was het motief?"

Eigenlijk is het natuurlijk posthistorisch / filatelistisch onderzoek, maar de term forensische filatelie is toch wat pakkender. Wie weet slaat het aan. Zo niet, dan moeten we andere invalshoek zoeken. Als de naam maar pakkend is en de belangstelling gewekt wordt. Want daar het gaat uiteindelijk toch om: nieuwsgierigheid en plezier.

Briefkaart.

Aan Herrn A. Armbrüster.
Goldwarengeschäft.
Pforzheim.

De Kleine Leegte

EEN KNIP VOOR DE NEUS WAARD?

Een briefkaart met zegel 5 cent blauw 'Willem III' (Geuzendam 10 uit 1875). In de kaart zit een gat. Afbeeldingen 1 en 4. Ze is beschreven in een uiterst fijn, Duits lijkend handschrift. Dit postwaardestuk uit 1877 is nu 135 jaar oud: tweeletterstempel van 's-Hertogenbosch '16 MRT 77 12M-4A'.

DOOR:

MARTEN TILSTRA

Op het eerste gezicht is het een kaart waarin een kind met een schaar zomaar een gat heeft geknipt. Of is het gat een knip met een diepere betekenis? Duidelijk is te zien dat het karton met opzet een stukje naar binnen, naar de achterzijde, is dichtgevouwen om met een schaar een 'vlieger' te kunnen knippen.

De korte zijden laten aan de buitenkant een iets doorlopende schaarsnede zien. Microscopisch onderzoek leert dat de knip geen bewerking met een mes kan zijn. Is de knip het teken dat het verzoek van de afzender door de boekhouding is verwerkt, en dat het gevraagde monster kettingen naar 's-Hertogenbosch is gestuurd? Zo ja, dan is de vliegervormige knip een leegte die hoort bij deze

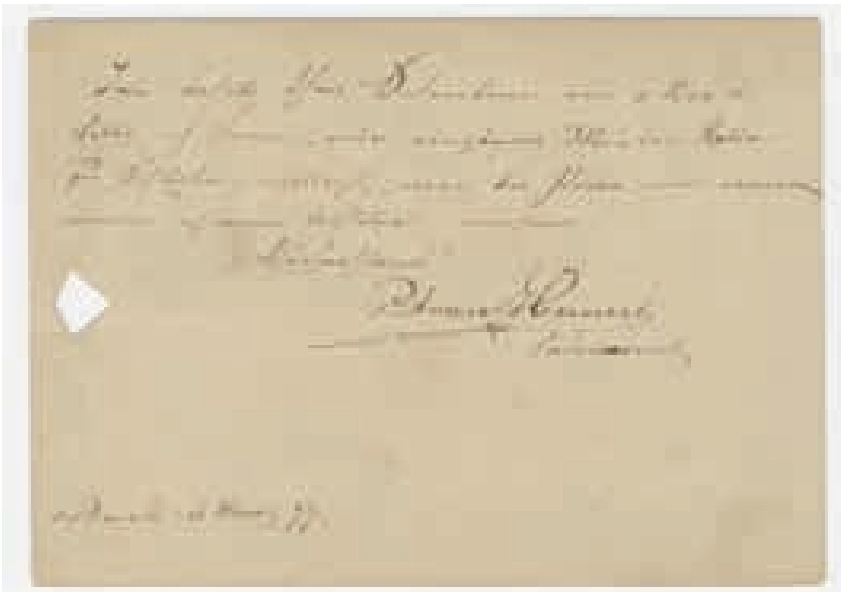
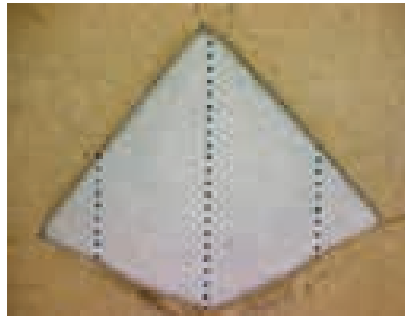
briefkaart. Zo te zien heeft ene P.A. van Hemert de briefkaart op 16 maart 1877 geschreven. Dankzij een kennis van mij, die afkomstig is uit het voormalige Oost-Duitsland en die het 'altdeutsch' nog beheerst, kunnen we de tekst volgen. Volgens hem is de tekst niet foutloos. Maar hij kon het kriebelschrift toch wel ontcijferen.

Op de voorzijde van de briefkaart staat 'Aan Herrn A. Armbrüster. / Goldwarengeschäft. / te Pforzheim.' De tekst op de achterzijde luidt: 'Im Besitz Ihres Schreibens von Nov. 11. / bitte ich Ihnen, mir einzigen Muster Kette / zu schicken, vielleicht wenn die Preise mir [gefällt?] / werden ich einen Aufträgen machen. / Hochachtend / P.A van Hemert / Fabrikant / 's Bosch 16 Marz 77.' (In het bezit van uw schrijven van 11 november verzoek ik u om mij een

monster kettingen te sturen; als mij de prijs aanstaat zal ik een bestelling doen)

Verder onderzoek naar afzender en geadresseerde bij de VVV, Bossche Encyclopedie en internet levert een aantal verrassingen op. Uit onderzoek bij het Stadsarchief blijkt, dat de heer Petrus Antonius van Hemert uit 's-Hertogenbosch fabrikant is van gouden en zilveren werken. Hij en de fabriek zijn volgens de Bossche Encyclopedie in 1865 gevestigd in de Kerkstraat A114. Na omnummering in 1880 wordt dit pand A113 en in 1909 is A113 omgenummerd naar Kerkstraat 47.

De heer P.A. van Hemert overlijdt op 26 juni 1874, 60 jaar oud. Zijn vrouw - geboren Johanna Elisabeth Schull - zet de zaak na de dood van haar man samen met haar zoon A.P.F. van

Wie is de geadresseerde A. Armbrüster uit Pforzheim?

Een Duitse brief uit goudstad Pforzheim toont een vlagstempel met de tekst 'PFORZHEIM SCHMUCK-UND UHRENSTADT', afbeelding 5. De stad is nog altijd hét Duitse centrum voor gouden en zilveren sieraden. Zo heeft Pforzheim een schitterend museum met 5.000 jaar sieradengeschiedenis. Aan de Luisenstraße 34 vindt u het Goldschmuck- und Juwelenatelier van nazaat Günther Armbrüster. *(Alle familieleden in deze regio zijn inmiddels hun umlaut kwijt)*

Het is aannemelijk dat de briefkaart administratief is verwerkt, waarbij door de boekhouder van Armbrüster een knip is gemaakt. Als bewijs dat de opdracht is uitgevoerd. Hierdoor verandert de briefkaart van een kleine leegte in een schitterende leegte. Dus onverwacht een knip voor de neus waard.

Noten:

- 1 Met dank aan dames van VVV-Brabant en aan de heer Jan Buiks van het Bossche Stadsarchief (Erfgoed).

Hemert voort, onder de naam 'Firma P.A. van Hemert, Juwelier en Fabrikant in gouden werken'. Dat betekent dat de briefkaart in 1877 door de weduwe Van Hemert of haar zoon met de firmanaam 'P.A. van Hemert' is ondertekend. Dit was in die tijd gebruikelijk.

Volgens adres- en omnummeringsboeken¹ van 's-Hertogenbosch blijft de weduwe tot haar dood op 16 april 1883 wonen in het pand Kerkstraat 47. Dit is waarschijnlijk het vanaf de openbare weg niet-zichtbare pand achter de modezaak Fred de la Bretonnière/Kerkstraat 45. Het pand dat nu als keuken voor Picasso/Kerkstraat 49 dienst doet. De nummers 45 en 47 liggen volgens een gemeentekaart in 1980 in ieder geval nog op een en hetzelfde perceel.

Afzender Van Hemert is niet de enige juwelier in de stad. Goud- en zilvermeden hebben in

's-Hertogenbosch en de regio een belangrijke rol gespeeld. Het gebied rond de Kerkstraat is rond 1900 hét centrum van goud- en zilvernijverheid. U kunt een stadswandeling maken en kennismaken met deze voor 's-Hertogenbosch zo belangrijke bedrijvigheid. De VVV heeft op initiatief van Meestergoudsmid René van Tol in 2011 een unieke wandeling in de Bossche binnenstad ontwikkeld.

De stadswandeling neemt de bezoeker - óók in 2012 - mee op ontdekkingstocht langs de vele panden, waar goudsmeden als Van Berckel, Teulings en De Leeuw hebben gewoond en gewerkt. De tocht voert u ook naar de Sint-Janskathedraal, het Lombardje en het eeuwenoude gebouw de Munt. Voor een paar euro koopt u de beschrijving van deze wandelroute. Het wandelen zelf hoeft u verder niets te kosten.

Naschrift auteur:

Door een stom toeval zie ik op een oude kaart die ik heb, dat in de Korte Putstraat twee steegjes zitten (westzijde Korte Putstraat). De eerste steeg die je tegenkomt, als je van de Kerkstraat rechts de hoek naar de Korte Putstraat ingaat, heet Putgang. De tweede zit iets verderop en heet Achter het Azijntonnetje. Ik denk nu, dat je bij het huis (Kerkstraat 47) achter de winkel van Fred de la Bretonnière (Kerkstraat 45) kon en misschien nog wel kunt komen via deze Putgang. Er zal nu wel een afsluiting staan.

Vereniging voor USA en Canada Filatelie (USCA)

USCA zoals de vereniging kortweg wordt genoemd, is het filatelistisch thuisfront voor 190 Nederlandse verzamelaars van Amerikaanse (USA) en Canadese postzegels en brieven. Een bruisende actieve vereniging die op vele fronten actief is.

DOOR:
WOUT JANSE

USCA organiseert acht bijeenkomsten per jaar op locaties verspreid over het land, heeft een verenigingsblad met gespecialiseerde artikelen over de USA/Canada filatelie, eigen boekpublicaties, de website www.usca.nl voor nieuws en diepgaande informatie, een eigen bibliotheek inclusief elektronische databank en een eigen rondzend- en nieuwtdienst. USCA is op veel filateliebeurzen te vinden met een promotiestand. En is lid van KNBF, APS en BNAPS.

De bijeenkomst is dé ontmoetingsplaats voor de leden. Ruim tijd voor het postzegelen, filatelistisch materiaal vinden, genieten van goede presentaties en onderlinge uitwisseling en gezelligheid. Elke bijeenkomst is er een veiling met ruim 300 kavels en een samenkomst van de brievenstudiegroep waar Amerikaanse en Canadese poststukken worden besproken. Veel verzamelaars zijn

gespecialiseerd op één of meer deelgebieden. Maar natuurlijk is er ook voldoende ruimte voor de niet gespecialiseerde of beginnende verzamelaar. Iedere USA en Canada verzamelaar is welkom!

Een aantal leden neemt regelmatig deel aan tentoonstellingen. En met succes! Hun verzamelingen krijgen nationaal en internationaal veel roem. En zijn soms leading. Zoals de specialistische verzamelingen Postal Cards en Postal Notes die in New York 2016 goud haalden.

In 2020 bestaat USCA 50 jaar! En dat gaan we uitgebreid vieren tijdens Hertogpost! Zo gaan leden van USCA met 60 kaders exposeren om daarmee het verzamelgebied USA en Canada nadrukkelijk onder de aandacht te brengen. Verder presenteren we tijdens Hertogpost het nieuwe boek "Nieuw Lexicon van USA Filatelie" (450 pagina's), waarin begrippen en termen uit de Amerikaanse filatelie worden

verklaard. Met recht nu al te betitelen als hét nieuwe standaardwerk in de USA filatelie! Leden ontvangen dit boek tijdens Hertogpost gratis als jubileumcadeau. Als u in 2020 lid wordt ontvangt u (bij een tweejarig USCA lidmaatschap) het boek ook gratis. De jaarlijkse contributie bij USCA is €24.

Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met Erik Mulder info@usca.nl telefoon 06-25240316. Of kijk op www.usca.nl. Of kom eens vrijblijvend langs op een van onze bijeenkomsten.

USCA is na 50 jaar een springlevende actieve vereniging. Waar de ware filatelist zijn hart kan ophalen. Een vereniging van vriendschap waar mensen zich thuis voelen. Met passie voor de filatelie!

We hopen u te ontmoeten tijdens Hertogpost waar USCA alle drie dagen met een grote promotiestand aanwezig is.

Studiegroep Zuid West Pacific (ZWP)

Studiegroep ZWP is opgericht op 25 mei 1968 en is aangesloten bij de KNBF. Aanvankelijk was het een vereniging voor Nieuw-Guinea geïnteresseerden.

DOOR:
HAN DIJKSTRA

In de jaren negentig kwamen de gebieden die behoren tot de Indonesische archipel erbij. Met de opname van de gebiedsdelen in de West is de wens gerealiseerd van één studiegroep voor alle (voormalige) Nederlandse Overzeese Rijksdelen. Daarnaast maken ook Papoea Nieuw-Guinea en Australië deel uit van ZWP. De studiegroep telt momenteel 140 leden, waarvan 25 in het buitenland woonachtig.

Wat zijn de activiteiten van de vereniging?

- Jaarlijks vijf bijeenkomsten met presentaties en veilingen

- Clubtentoonstelling
- Mededelingenblad driemaal per jaar circa 80 pagina's volledig in kleur
- Publicaties in boekvorm of als bijlage over bijzondere onderwerpen
- Website www.studiegroep-zwp.nl, die regelmatig wordt geactualiseerd

De jaarlijkse contributie bedraagt €25 per jaar voor alle leden, zowel in Nederland als in het buitenland. U ontvangt dan alle convocaties, veilinglijsten en Mededelingenbladen digitaal. Voor gedrukte versies prijs op aanvraag. Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met Han Dijkstra j.dijkstra50@chello.nl of kijk op www.studiegroep-zwp.nl

We hopen u te ontmoeten tijdens Hertogpost waar ZWP alle drie dagen met een promotiestand aanwezig is.

ZWP uw studiegroep voor:

- Nederlands-Indië
- Nederlands Nieuw-Guinea incl. UNTEA, Irian Barat, Irian Jaya en Papua
- Indonesië
- Papoea-Nieuw-Guinea
- Australië
- Nederlandse Antillen incl. Aruba, Curaçao, St. Maarten en Caribisch Nederland
- Suriname

HERTOGPOST 2020

openingstijden publiek
donderdag 19 maart 2020 - 10:00u – 17:00u
vrijdag 20 maart 2020 – 10:00u – 17:00u
zaterdag 21 maart 2020 – 10:00u – 16:00u

DOOR
JOS M.A.G. STROOM

50 jaar UV Nederland, Studiegroep voor Postmechanisatie, 1969-2019.

Eind jaren '60 werden er een groot aantal Studiegroepen in het leven geroepen. Er was onder filatelisten een opkomende behoefte aan specialisatie onder het motto: "Filatelie begint waar de Catalogus ophoudt". Een aantal van die Studiegroepen zijn nog steeds (spring-) levend en vieren hun 50-jarig bestaan.

Zo ook UV Nederland, Studiegroep voor Postmechanisatie, opgericht in februari 1969. In 2000 is zij opgehouden om als zelfstandige Studiegroep te bestaan door onder de naam Groep Postmechanisatie onderdeel te worden van Po & Po, de Nederlandse Vereniging van Poststukken- en Poststempelvezamelaars.

De term 'Postmechanisatie' is inmiddels in filatelistische kringen een bekend begrip; maar er is weinig kennis over wat die term precies inhoudt. De meest eenvoudige omschrijving van postmechanisatie is: het vereenvoudigen van postale handelingen bij de postverwerking door de inzet van machines. En daarbij moet vooral gedacht worden aan het stempelen en het sorteren van de post.

Eind jaren '40 ontstond bij veel postertijen grote belangstelling voor opzetstempelmachines; deze machines konden zelf de postzegel opsporen ('detecteren'), maar die moest dan wel 'herkenbaar' zijn. Het resultaat van diverse experimenten leidde uiteindelijk ertoe dat post-

1

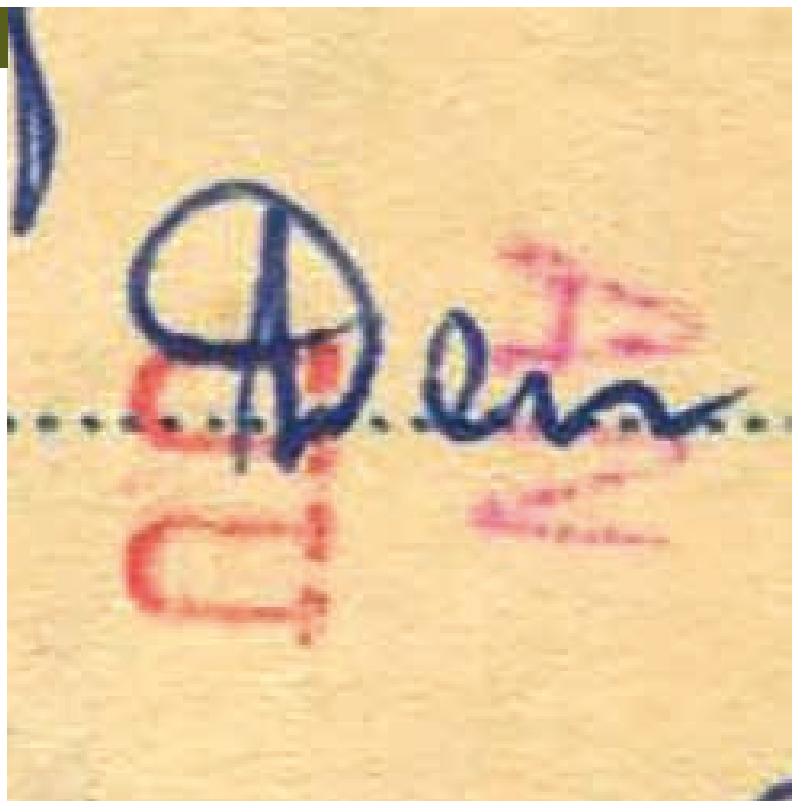
De Studiegroep Postmechanisatie, die al snel samenwerkte met de Vlaamse Werkgroep, gaf het kwartaalblad UV uit, waarin behalve aan de postzegels ook aandacht werd besteed aan de mechanisatie van de postsortering.

Dat waren: de Transorma brievensorteermachine, een Nederlandse uitvinding (afb. 3a en b) en de Rotterdamse zwarte-matrix plaatsnaamcodering (afb. 4).

zegels werden behandeld met een chemische stof, die onder UV licht oplichtte en daardoor door de stempelmachine herkend werd. Dit verschijnsel heet “luminescentie” en kent twee varianten: “fluorescentie” (fel geel oplichtend onder de UV lamp) en “fosforescentie” (bij bestraling met UV licht ook nalichtend).

In 1962 kreeg Nederland zijn eerste luminescerende postzegels naar aanleiding van de proef met de Mark II opzetstempelmachine in Gouda. Dat het nog een onbekend fenomeen was bleek o.a. door het gebruik van de term LICHTGEVENDE postzegels (afb. 1.)

Vijftien jaar later waren er al heel veel landen die gevolgd waren en werd UV Nederland opgericht. De initiatiefnemer, Hein Meijer, had toen al grote naam gemaakt met zijn ontdekking van het fluorescerende Franse Goudhaantje (afb. 2) dat in Frankrijk was aangemaakt voor in het geheim gehouden proefnemingen.

2**3 A****B**

4

Vanaf 1978 stond de invoering van de postcode in het centrum van de belangstelling, met alle bijbehorende KodeerPlaatsKentekens (KPK's) (afb. 5) en later de zwarte PRIC's (procesinformatie codes), die tot op de dag van vandaag gebruikt worden (afb. 6).

In dit overzicht ontbreken buitenlandse onderwerpen, maar die worden

wel uitvoerig behandeld in de vele tijdschriften UV, waarvan in 2017 een digitale versie is uitgebracht (afb. 7).

De moderne techniek leidt tot veel ontwikkelingen die voor de verzamelaar soms maar met moeite te volgen zijn. Tijdens de bijeenkomsten van de Groep Postmechanisatie, die plaatsvinden tijdens de bijeenkomsten

van Po & Po met een veiling, wordt aan deze ontwikkelingen volop aandacht geschonken.

Na 50 jaar nu het Jubileum. Dat wordt gevierd op 14 december 2019, tijdens een bijeenkomst van Po & Po in Ede. Er zal een speciale mechanisatiequiz gehouden worden, een propaganda-veiling en enkele lezingen.

7

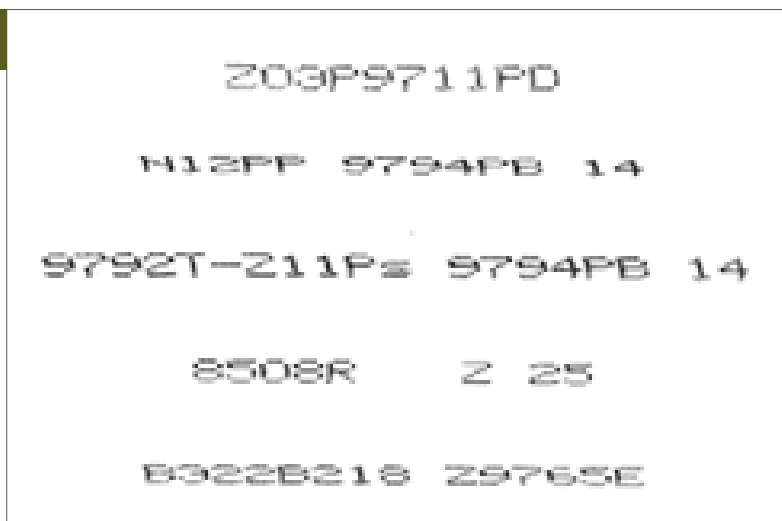

In oktober is al het Jubileumboek verschenen: In de Ban van UV-licht, merktekens en codestroepjes. Dit boek is gratis voor alle Po&Po leden en is voor andere geïnteresseerden ook te koop, evenals de daarbij uitgegeven Persoonlijke Postzegel (afb. 8).

5

6

8

Meer informatie hierover is te vinden op de website van Po & Po (po-en-po.nl) en ook te verkrijgen via de e-mail: publicaties@kpnmail.nl.

Koningin en Kabinet in ballingschap

DOOR:

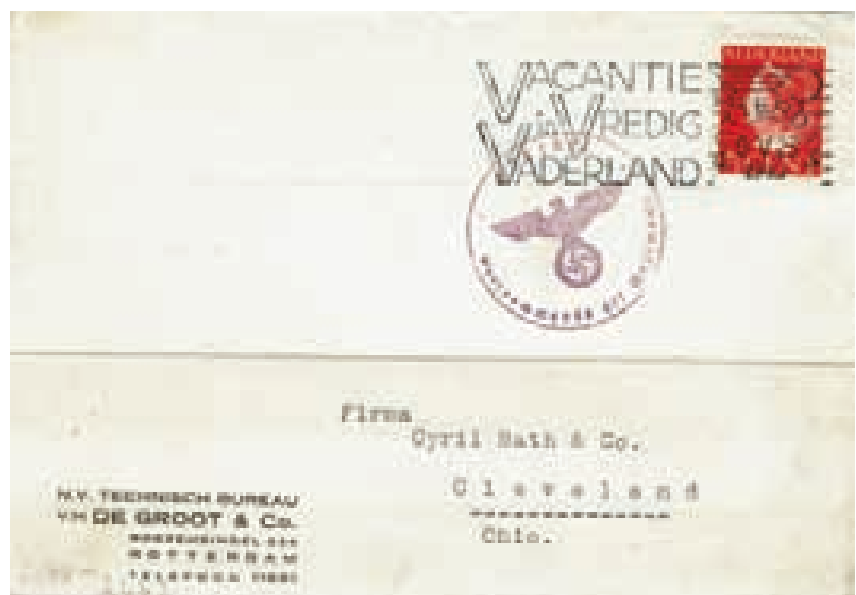
RUUD VERBERNE FRPSL,

lid van de Nederlandse Academie voor Filatelie en buitenlands
corresponderend lid van de Belgische Academie.

Vijf lange jaren zullen ze in Londen gehouden zijn om daar in ballingschap te verblijven- op 10 mei 1940 door Duitse vliegtuigen ruw gewekt uit hun droom van neutraliteit en na een in vijf dagen verloren strijd: ministers, ambtenaren, zakenlieden, militairen van alle wapens, die nog op het nippertje per schip hadden kunnen uitwijken, mannen van de koopvaardij en journalisten. Doorgaans alleen, zonder vrouw, en zonder kinderen.

Terug naar de vroege ochtend van 10 mei 1940. Duitse vliegtuigen laten boven 's-Gravenhage een massa strooibijetten neerdalen over de stad. De inhoud ervan loopt wel erg ver vooruit op de gevechtshandelingen: de hofstad is dan helemaal niet omsingeld – verre van – en alle pogingen ertoe van de 22e luchtdlandingsdivisie onder generaal Graf von Sponeck zijn die dag succesvol afgeslagen.

Eerste doel van de Duitsers was het gevangennemen van het koninklijk huis, de regering en het opperbevel van de Nederlandse strijdkrachten. Verstoken van alle leiding zou dan de weerstand ogenblikkelijke en volledig

Deze zakenbriefkaart met het vlag-stempel 'Vakantie in Vredig Vaderland' -we waren immers neutraal!- werd op 9 mei 1940 verzonden van Rotterdam naar Ohio, USA. Maar hij viel op 10 mei bij de bezetting van de Waalhaven 's anderendaags al direct in handen van de Duitse bezetter. Ofschoon ook de Verenigde Staten (nog) niet bij de oorlog waren betrokken – dat kwam pas na het bombardement van de Japanners op Pearl Harbour op 7 december 1941 waren de voorschriften duidelijk: in verband met de oorlogssituatie mag er tot nader order geen post in- of uit het land. Die moest voorlopig worden vastgehouden. De meegekomen vooruitgeschoven censuurdienst van het Oberkommando der Wehrmacht heeft hier zijn werk gedaan zoals blijkt uit plaatsing van het violette stempel met de bekende adelaar en het hakenkruis met in de hoofding het woord 'Zurück'. De kaart is na enige tijd vrijgegeven en aan de afzender geretourneerd. Verschillende nachtposttreinen die in de nacht van 9 op 10 mei 1940 vertrokken, konden in ons land hun bestemming nog wel bereiken. Andere waren vertraagd of werden onderweg op een station tot stilstand gedwongen. De post uit deze treinen kon pas na de capitulatie de plaats van bestemming bereiken.

Brieven en briefkaarten uit deze periode met een buitenlandse bestemming werden opgehouden en na de capitulatie voorzien van een stempel of een (nood)strookje waarop de tekst stond dat de verbinding was verbroken en dat het poststuk aan de afzender moest worden geretourneerd. Van deze strookjes bestaat tal van varianten, o.a. in de verhouding van de tekst tussen de 1e en de 2e regel, zoals blijkt uit 1) dit visitekaartje, met hetzelfde mooie vlagstempel als hiervoor, dat nooit in Frankrijk aankwam.

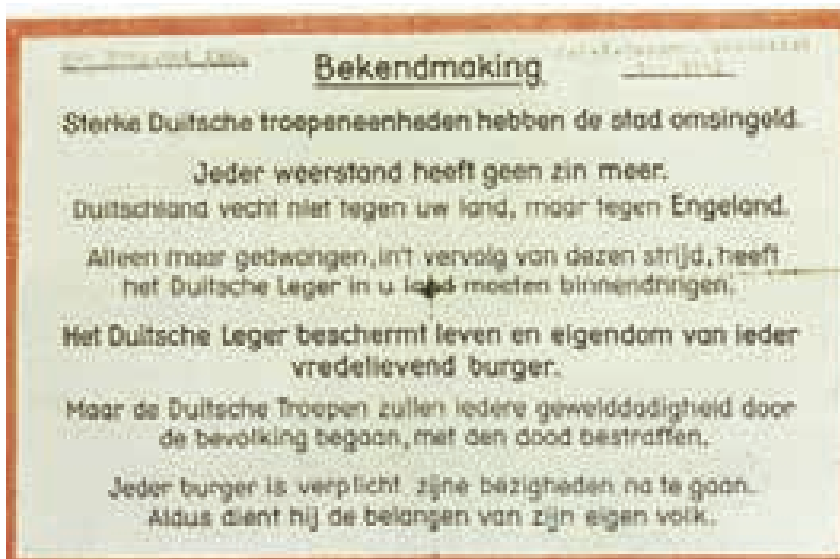
Hiervan kon het adres van de afzender pas na opening worden vastgesteld en dat werd op het strookje in blauw potlood keurig bijgeschreven. Vergelijk op het strookje de verhouding in de tekst tussen regel 1 en 2 eens met dat op het volgende poststuk: 2) een brief naar Zwitserland, die met maar liefst 6 zegels van het type Lebeau is gefrankeerd om tot 12½ ct, het in deze periode voorgeschreven port voor een brief naar het buitenland tot 20 gram te geraken. Het begin van het woord 'het' staat hier loodrecht onder de letter T van Terug afzender.

instorten, zo was de verwachting aan Duitse zijde. De 7e vlieger-divisie had daarbij tot taak de bruggen bij Rotterdam, Dordrecht en Moerdijk in te nemen. Dat lukt inderdaad gedeeltelijk. Het is de bedoeling dat snel door Brabant oprukkende eenheden van pantser- en infanterietroepen deze bruggen binnen de kortst mogelijke tijd zouden bereiken om vervolgens door te stoten naar het hart van Holland. Dat gaat minder snel, er ontstaat veel oponthoud door heftig verzet. De beveiliging zou geschieden door het vliegerkorps van generaal Putzier. Dat beschikte over jagers, Heinkel-bommenwerpers en de beruchte Stuka duikbommenwerpers. De totale sterkte van deze luchtmacht bedroeg bijna 900 vliegtuigen, de grootste die onze mensen ooit hadden aanschouwd. Maar ondanks de overmacht lukt het de Duitsers dus niet om haar doel al op de eerste dag te realiseren. En evenmin op de tweede of de derde. En op de vierde dag staat de balans zelfs op het punt om te slaan in het voordeel van de Nederlandse strijdkrachten. Hitler is furieus en verordeneert het grofst mogelijke geschut in stelling te brengen:

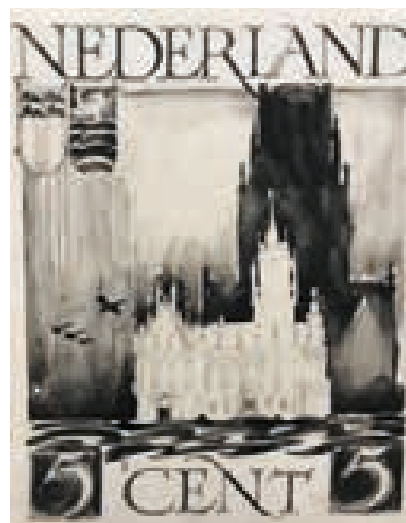
Ook de navolgende zakenluchtpostbrief, verzonden van het kantoor Amsterdam-Kerkstraat, nog steeds van dezelfde datum, 9.V.1940, naar Indië, gericht aan de bedrijfsleider en hoofdadministrateur van de papierfabrieken te Padalarang, een dochter van de Papierfabriek Gelderland vond geen doorgang. Hij draagt eenzelfde strookje als de vorige brief, maar het bijzondere is hier dat hij gefrankeerd is met drie zegels van 12 ½ ct van het type Konijnenburg, waarvan de middelste de plaatfout 'G'ent draagt.

bombarderen van Nederlandse grote steden tot de overgave erop volgt. Na het bombardement van Rotterdam op 14 mei is de toestand kritiek. De vooruitzichten zijn weinig hoopvol. Generaal Winkelman belegt in het holst van de nacht in 's-Gravenhage een conclaaf met koningin Wilhelmina en het voltallige kabinet. Hoewel de eerder ingenomen vliegvelden Ypenburg, Ockenburg en Valkenburg na een kort luchtbombardement door

enige bataljons Duitse parachutisten zijn bezet maar na hevige strijd weer terug in handen van Nederlandse troepen zijn, met uitzondering van de Waalhaven, is het risico van in gevangenneming immanent. Hij stelt de koningin voor om onmiddellijk uit Nederland te evacueren. Zij verlaat even voor negenen ons land met een torpedoboot die voor de kust wacht. Omdat zij in Londen nog geen onderkomen heeft logeert zij daar

Ontwerp voor een van de bevrijdingszegels van 1944 met als onderwerp het Bombardement van Rotterdam. Net als bij het andere ontwerp, waarbij eerst werd gedacht aan bommenwerpers die aanvallen uitvoeren met brandende hangars werd besloten hiermee niet verder te gaan. Dat zou wellicht op de naoorlogse bevrijdingszegels minder gewaardeerd worden. En onbedoeld bij de bevolking de wonden weer kunnen openhalen.

de eerste dagen op Buckingham Palace. Minister-President Jonkheer Dirk Jan de Geer en zijn ministers zijn dan net acht maanden aan het bewind. Zij hebben hun taak aanvaard zonder tegenover het parlement een regeringsverklaring af te leggen bij gebrek aan een helder geformuleerd programma. Zij aarzelen dan nog om de koningin te volgen, maar volgen korte tijd later.

Van Kleffens, Minister van Buitenlandse zaken, zakelijk doorgewinterd en een nuchtere en bekwame diplomaat en Charles Welter, die we na een loopbaan bij het Indische Gouvernement vanaf 1925 regelmatig in vooroorlogse kabinetten zien terugkeren als Minister van Koloniën en ook nu die functie weer bekleedt, maken zich op 10 mei in de ochtend los uit het beraad dat wordt gehouden ten huize van de Geer voor een ontmoeting met de Duitse gezant. Dat is Zech von Burkersroda, die na 17 jaar opeens zijn functie in Nederland ziet eindigen en op dat moment onderweg is naar het Departement van Buitenlandse Zaken aan het Plein om een verklaring af te leggen. Ze komen aan na een moeilijke en ingewikkelde doortocht van de Mauritslaan naar het Plein, onder hels lawaai van beschietingen van Duitse vliegtuigen en ontvangen daar de gezant. Die heeft zich laten vergezellen door twee officieren en het trio dan inmiddels onder bewaking gesteld. De gezant is overmand door emotie en niet in staat tot spreken. Het onderhoud duurt maar kort en wordt van de zijde van de gezant herhaaldelijk onderbroken door een voortdurend gesnik. Van Kleffens pakt daarop het papier van de Duitse verklaring over om kennis te nemen van de precieze bewoordingen: daarin is sprake van een overmacht aan Duitse strijdkracht en Nederland doet er beter aan om onmiddellijk de strijd te staken. Van Kleffens zegt dat Nederland niets anders kan doen dan vechten, nu de neutraliteit is

De tegenpolen uit het kabinet De Geer: de minister-president zelf (links), die niet tegen de situatie was opgewassen, en de veel koelbloediger Eelco van Kleffens (foto uit 1939)

geschonden. Hij schrijft zijn woorden -om ieder misverstand uit te sluiten in het Duits op een papiertje als antwoord en zendt de gezant met zijn escorte de deur uit. Na deze absurde vertoning maakt van Kleffens dat hij naar Engeland komt in een poging om daar steun te verkrijgen. Bij het strand van Scheveningen wacht hem een watervliegtuig. Hij rijdt eerst naar Welters huis om zijn collega op te halen en haalt daarbij ook diens vrouw op, die nu kan meereizen naar Engeland.

Het duurt even voordat het vliegtuig de lucht in kan. Er cirkelen voortdurend Duitse vliegtuigen, waarop door de boulevard en bij de vuurtoren met luchtafweerkanonnen wordt geschoten. Eenmaal in de lucht fungeert van Kleffens als navigator. Hij is goed bekend met de Engelse zuidkust en weet dat de treinverbindingen van Brighton naar Londen beter zijn dan die tussen Dover en Londen. Om niet het risico te lopen in het zicht van de haven te worden neergeschoten, wordt het toestel op drie mijl uit de kust op het water gezet. Het taxiëet met een kapotte drijver langzaam richting strand. Daar arresteert een politieagent van Kleffens en zijn keurige gezelschap wegens het onbevoegd betreden van het Britse grondgebied en ze worden overgebracht naar het bureau.

Enkele uren later schuift de Minister aan in de kamer van zijn ambtgenoot Lord Halifax. Daar hij krijgt echter te horen dat het Britse leger op dat moment kampt met een gebrek aan manschappen en dat het in feite al te laat is om de Duitsers terug te slaan. Het kabinet de Geer houdt het vervolgens in Engeland slechts vier maanden vol en valt dan uiteen, primair op grond van het ontbreken van politieke eensgezindheid, daarvoor hadden de verschillende kabinetsleden een te verschillende achterban en signatuur, maar zeker ook door het gebrek aan deskundigheid bij een aantal individuele ministers voor het vakgebied waarvoor zij de politieke verantwoordelijkheid hadden aanvaard. Dat was evenmin bevorderlijk voor de cohesie. Generaal Winkelman ziet zich tenslotte op 15 mei gedwongen om toch te zwichten voor de agressor, nadat de Duitse Luftwaffe kort na het bombardement op Rotterdam met groot vertoon pamfletten boven Utrecht uitstrooit met de mededeling dat de Domstad als volgende aan de beurt komt. Ook 's-Gravenhage en Haarlem ontvangen een soortgelijke waarschuwing. Hem rest geen andere keuze. Hij tekent de papieren voor de capitulatie in een schoolgebouw in Rijsoord.

Een donkere periode vangt aan.....

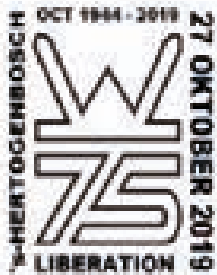
Een ansicht van een bezorgde moeder aan haar in dienst zijnde zonen, verzonden op de dag van capitulatie, 15 mei 1940.

Koop nu de speciale Postzegelvelletjes

Herwonnen Vrijheid 1940 – 1945

Voor meer informatie www.hertogpost-event.nl

**Herdenking Tweede Wereld Oorlog
's-Hertogenbosch in gratis cadeauverpakking
€ 15,00 per stuk tevens verkrijgbaar
FDC met speciaal stempel voor € 2,50**

Danville, Iowa Bibliotheek en Museum

De Anne Frank connectie met Danville, Iowa, V.S.

Afgelopen zomer maakten mijn vrouw en ik een rondrit door de Midwest van de Verenigde Staten, waarbij o.m de staat Iowa op onze route lag.

DOOR:
HANS KREMER

We hadden al gezien dat Iowa een plaats met de naam Danville heeft en omdat we zelf in Danville in Californië wonen leek het ons wel interessant om eens te kijken hoe Danville, IA eruit zag. Het is een klein plaatsje met een inwoneraantal onder de 1000, gelegen temidden van een agrarisch gebied. We draaiden Mainstreet in en wat zien we daar, op de voorgevel van de Danville Library en Museum: "Anne Frank Connection".

Uiteraard stopten we om te zien wat de "Connection" was. Helaas was het Museum gesloten tot 1 uur en omdat we al om 10 uur langs reden en nog een hele dagtrip voor de boeg hadden reden we door na een foto van het gebouw gemaakt te hebben.

Via Google vonden we al snel uit wat de connectie was. In het kort: Begin 1940 bracht een onderwijzeres aan de lagere school in Danville, een lijstje mee met namen van Nederlandse kinderen

die wilden corresponderen met Amerikaanse kinderen. Eén van de leerlingen, Juanita Wagner trok de naam van Anne Frank. Juanita had een zus Betty die graag wilde corresponderen met Annes zuster Margot. Waarschijnlijk begin mei 1940 kregen ze antwoord. Anne en Margot hadden beide een brief in het Nederlands geschreven die door hun vader Otto Frank vertaald werd in het

Engels waarna de zusjes de Engelse tekst overschreven voor de brieven naar Juanita en Betty. Beide brieven werden verzonden in één enveloppe. Helaas is de postzegel verwijderd en ik heb geen betere afbeelding van de omslag dan deze, die van het Internet komt. De zusjes Wagner hadden wel een idee waarom ze nooit meer van Anne en Margot hoorden, nadat

"Anne Frank Connection" op de voorgevel van de Danville, Iowa Bibliotheek en Museum.

Brief van Anne en Margot Frank naar Danville, Iowa, April/May 1940

Achterkant van de brief met de Franks 1940 adres: Merwedeplein 37 II in Amsterdam

hun onderwijzeres op of vlak na 10 mei aan de kinderen vertelde dat de Duitsers Nederland waren binnengevallen.

Het was niet totdat het toneelstuk "Het Achterhuis" de ronde deed dat ze zich realiseerden met wie ze gecorrespondeerd hadden. In 1988 raadde een vriend hun aan de brieven en enveloppe te veilen. De veiling bracht \$160,000 (!) op. De anonieme winnaar doneerde de brieven aan het Simon Wiesenthal Center - Museum of Tolerance in Los Angeles waar de

correspondentie nu rust.

Aangezien de postzegel van de brief was verwijderd weten we helaas niet precies de datum van vertrek van deze brief. Er is geen aanduiding dat de brief per luchtpost vervoerd werd dus moeten we aannemen dat er een 12 /2 cent postzegel op zat, of 20 cent indien de brief zwaarder was dan 20 gram. Nadat Betty Wagner op of vlak na 10 mei hoorde dat de Duitsers Nederland hadden bezet schreef ze op de brief die ze van Margot ontvangen had "Netherlands entered by Germany May 10, 1940"

Margot dateerde haar brief 27 April 1940

Anne dateerde haar brief 29 April (1940)

Ik heb geprobeerd uit te vinden met welk schip de brief reisde, maar dat blijkt een moeilijke taak te zijn. De Wereldoorlog was in September 1939 begonnen en dat belemmerde o.m de scheepvaart op de Atlantische Oceaan. De Holland-America Lijn die een geregelde dienst onderhield tussen Rotterdam en New York had daar ook last van.

Jan Heijboer gaf me zijn opinie: "Dat is een behoorlijke puzzel. De post naar Amerika ging via Rotterdam of Amsterdam (met vrachtschepen van de HAL), of via Antwerpen (met de passagiersschepen van de voormalige Red Star Line), via Le Havre of Londen naar Southampton, Portsmouth of Queenstown / Cobh in Ierland. Het ontbreken van censuur wijst echter op een route vanuit Amsterdam, Rotterdam, Antwerpen of een Franse haven. De scheepstijdningen in de NLse kranten zijn (vanwege de oorlogssituatie ?) incompleet en melden vooral de aankomst van HAL-schepen.

Op 20 april 1940 kwamen de volgende schepen aan:

- 'Blommersdijk' uit Baltimore in Amsterdam (op 26 april was dit schip in Antwerpen / [via Duinkerken, daar opgehouden door de Franse autoriteiten, op

Oponthoud Drechtijk, 3 Mei 1940.

Anne (L) en Margot (R) Frank in 1940

- 12 mei in New York gearriveerd]*);
- 'Breedijk' uit New York te Rotterdam [op onbekende datum vertrokken];
- 'Pennland uit New York in Antwerpen; op 27 april uit Antwerpen naar NY vertrokken.

* tussen [] aanvullende informatie uit andere bronnen dan Delpher.

De 'Damsterdijk' was op 30 april in Rotterdam aangekomen [en is niet meer uitgevaren; door de Duitsers in beslag genomen].

Op 29 april arriveerde de 'Delftdijk' te Rotterdam [op 10 mei vertrok het schip uit Antwerpen om via Duinkerken en Portsmouth naar New York te varen].

Andere HAL-schepen, die in aanmerking zouden komen, heb ik niet gevonden. De Blommersdijk en de Pennland zijn te vroeg vertrokken, maar het kan zijn dat de post over land naar een Franse haven is verstuurd en daar ingeladen is op een van deze twee schepen of op een ander, mogelijk Frans, schip. Mogelijk dat de post verstuurd is met de Breedijk, maar ik kan niet achterhalen wanneer het schip uit Rotterdam vertrokken is.

'My best bet' is dus de Delftdijk, maar dan zou de post in Engeland gecensureerd moeten zijn ... Kortom 't blijft een puzzel."

De voorzitter van de Vrienden van de HAL, Martien Hoegen, schreef : "100 % zekerheid kunnen wij u niet geven maar volgens de berichten was de Delftdyk het laatste schip dat Rotterdam verliet met post"

Ik heb de archieven van de New York Times met alle scheepsvertrekken en -aankomsten vanaf eind april tot eind mei door genomen, maar ook dat hielp niet.

Ook heb ik contact gehad met het Wiesenthal Center om te proberen een afdruk van vooral de achterkant van de brief te krijgen om te zien of er misschien een aankomststempel op zat. Helaas is me dat (nog?) niet gelukt, ondanks de pogingen van Margo Gutstein.

Een ander raadsel is de met de hand geschreven notitie "English written" en "Nederland" op de brief. Het is in een ander handschrift dan van de Frank's , dus later aangebracht, maar door wie en waar?

Kees Adema schreef: "W.b. de Anne Frank cover: ik heb die nog nooit gezien, De postzegel (12 1/2 cent voor een brief) is er afgehaald en ik heb geen idee waarom er opmerkingen op de envelop zijn bij geschreven. Ik heb dozijnen brieven van Holland naar de USA waar het

niet op staat en er is ook geen postale regel die het verplicht maakte. Gezien de tijdsperiode kan het zijn dat het er is toegevoegd door de censuur die in NY zat, in Morgan Station destijds."

Uiteraard hoor ik graag als iemand meer informatie of ideeën heeft. (hkremer@usa.net)

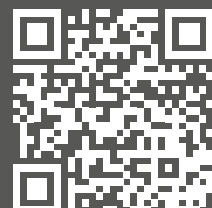
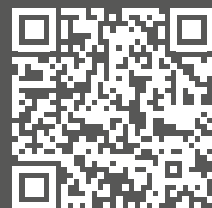
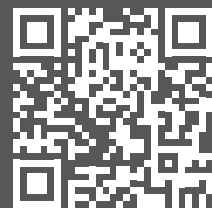
Wat stond er in de brieven? De envelop bevatte ook foto's van Anne en Margot Frank.

Ik heb de engelse tekst terugvertaald in het Nederlands.

Ik dank Susan Rubin (Ref#1), Janet Hasler (Danville,IA Museum) en Margo Gutstein (Simon Wiesenthal Center - Museum of Tolerance) voor hun enthousiaste en waardevolle medewerking.

Refs:

Susan Goldman Rubin Anne Frank – Letters from Amsterdam to Iowa, Harry N. Abrams, Inc. Publisher, 2003

Wat schreef Anne Frank?

Amsterdam 29 april maandag

Beste Juanita,

Ik heb je brief ontvangen en wil je zo snel mogelijk antwoorden. Margot en ik zijn de enige kinderen in ons huis. Onze oma woont bij ons. Mijn vader heeft een kantoor en mijn moeder is thuis druk. Ik woon niet ver van school en zit in de vijfde klas. We hebben geen uurlessen, we mogen doen wat we willen, natuurlijk moeten we een bepaald doel bereiken. Je moeder zal dit systeem zeker kennen. Het heet Montessori. We hebben weinig huiswerk.

Ik keek opnieuw op de kaart en vond de naam Burlington. Ik heb een vriendin gevraagd of ze met een van je vrienden wilde corresponderen. Ze wil corresponderen met een meisje van mijn leeftijd, niet met een jongen.

Ik zal haar adres hieronder schrijven. Heb je de brief zelf geschreven die ik van je heb ontvangen, of heeft je moeder die geschreven? Ik voeg een ansichtkaart uit Amsterdam toe en zal dat blijven doen. Ik verzamel prentkaarten en heb er al ongeveer 800. Een kind met wie ik vroeger op school zat, ging naar New York en ze stuurde een brief aan onze klas een tijdje geleden. Als jij en Betty een foto van jullie hebben, stuur dan een kopie, want ik ben benieuwd hoe je eruit ziet. Ik ben jarig op 12 juni. Laat me alstublieft de jouwe weten. Misschien kan één van je vriendinnen eerst naar mijn vriendin schrijven, want ze kan ook geen Engels schrijven, maar haar vader of moeder zal de brief vertalen.

In de hoop van je te horen blijf ik je Nederlandse vriendin Annelies Marie Frank.

PS Stuur me alstublieft het adres van een meisje. Het adres van mijn vriendin is Mej. Susanne Ledermann, Noorder Amstelstraat 39 III, Amsterdam (Zuid) Nederland

Wat schreef Margot Frank?

Beste Betty Ann,

Amsterdam 27 April 1940

Ik heb je brieven pas ongeveer een week geleden ontvangen en had geen tijd om meteen te antwoorden. Het is zondag vandaag, dus ik kan de tijd nemen om te schrijven. Door de week ben ik erg druk omdat ik elke dag huiswerk heb.

Onze school begint om 9 uur 's ochtends tot 's middags dan ga ik op de fiets naar huis (als het weer slecht is, ga ik met de bus en blijf ik op school) en ga dan terug naar de klas die begint om half twee; we hebben dan les tot drie uur. Woensdag en zaterdagmiddag zijn we vrij en gebruiken we onze tijd om te tennissen en te roeien. In de winter spelen we hockey of gaan schaatsen als het koud genoeg is. Dit jaar was het ongewoon koud en waren alle grachten bevroren; vandaag is de eerste echte lentedag, de zon schijnt helder en warm. Vaak hebben we veel regen.

In de zomer hebben we twee maanden vakantie, dan nog veertien dagen met Kerstmis en Pasen; Pinksteren slechts vier dagen.

We luisteren vaak naar de radio omdat de tijden erg spannend zijn en we een grens hebben met Duitsland en een klein land zijn waar we ons nooit veilig voelen.

In onze klas corresponderen de meeste kinderen al met de een of de ander, dus ik ken geen kinderen die een correspondentie willen beginnen. Ik heb slechts twee neven en nichten, jongens die in Basel, Zwitserland wonen. Voor Amerikaanse ideeën is dat niet ver, maar voor ons wel. We moeten door Duitsland reizen wat we niet kunnen doen of door België en Frankrijk en dat kunnen we ook niet. Het is oorlog en er worden geen visa gegeven.

We wonen in een appartement met vijf kamers, verbonden aan de enige wolkenkrabber van de stad die twaalf verdiepingen hoog is. Amsterdam heeft ongeveer 800000 inwoners. We wonen dicht bij de kust, maar we missen heuvels en bossen. Alles is plat en een groot deel van het land ligt onder de zeespiegel; daarom de naam Nederland.

Vader gaat 's morgens naar de zaak en komt rond 20.00 uur terug; Moeder is thuis bezig. Mijn oma woont bij ons in en we verhuren een kamer aan een dame.

Ik denk dat ik je heel veel heb verteld en ben in volle verwachting van je antwoord.

Met vriendelijke groeten je vriendin,

Margot Betti Frank

PS Veel dank voor de brief van Juanita, Anne zal haar schrijven. Ik hoef dus niet te schrijven. Margot

1945. DE SCHRIJVER EN DE DRUKKER

In de avond van zondag 15 april 1945 hoort een tuinder in Sint Pancras geweerschoten. Deze tuinder schrijft in zijn dagboek: de Duitsers hebben vanavond om half negen verschillende personen doodgeschoten.

DOOR:
MARTEN TILSTRA

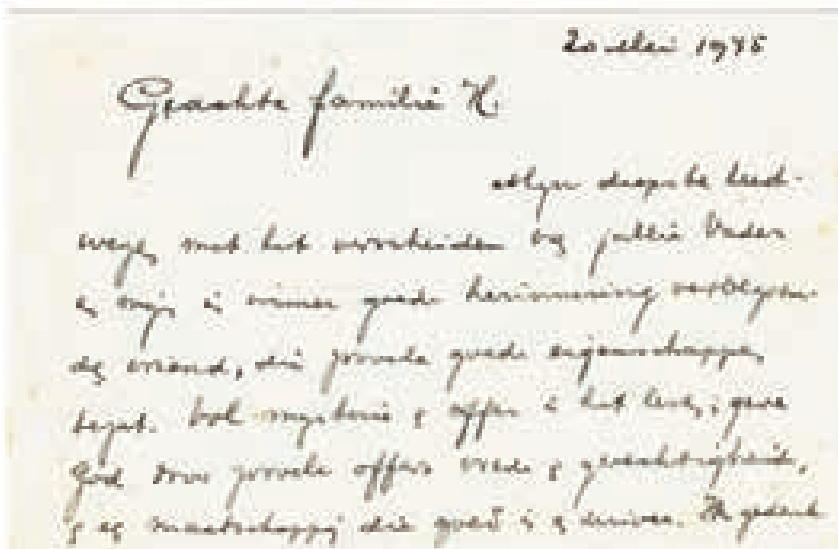
Het is gebeurd op het puntje voor de oude boerenplaats van Jacob Tol. Naar verluidt waren het politieke gevangenen uit Amsterdam. Hoeveel personen er zijn doodgeschoten schijnt niemand te weten, maar minstens tien. Dit is zo vreselijk geweest, daar zijn geen woorden voor te vinden. Eerebegraafplaats Bloemendaal. Hier liggen 347 Nederlandse verzetsstrijders begraven. Op een van de twintig grafstenen in vak 21 staat gebeiteld "Henricus Johannes Habraken *2 jan 1883 †15 april 1945 R.I.P. Zijn zwijgen heeft anderen gered Vergeet Vader niet in uw gebed" In de maand april 1945 wordt het treintraject op de lijn Amsterdam-Den Helder

diverse malen gesaboteerd. Ook in de nacht van 14 op 15 april. Een losse groep van drie verzetslieden slaagt erin de spoorbrug bij het zogenaamde Meertje van Leyen te saboteren. De eerste ochtendtrein vanuit Alkmaar, voorzien van platte beveiligingswagons die vóór de locomotief staan, stoot op de springlading en de brug wordt totaal vernield. Op zondag 15 april gonst het in Sint Pancras geruchten omtrent een Duitse tegenmaatregel. Rond de klok van half negen 's avonds worden twintig gevangenen uit Amsterdam in een halve cirkel gezet en door een Duits vuurpeloton gefusilleerd.¹

Eén van hen is H.J. (Harry) Habraken, van beroep directeur van de

Henricus Johannes (Harry) Habraken

Kees Spierings condoleert op 20 mei 1945 de "Geachte familie H."

Haarlemse drukkerij Sint Jacobs Godshuis, gehuwd, 6 kinderen. Een gemoedelijke Brabander uit 's-Hertogenbosch en een gelovig katholiek. Hij is niet aangesloten bij een verzetsorganisatie. In 'zijn' drukkerij (K-nummer 1295) wordt hoofdzakelijk R.K. kerkelijk drukwerk gemaakt. Het Sint Jacobs Godshuis bezit niet alleen de drukkerij maar ook het aangrenzende weeshuis en bejaardenhuis.

Op verzoek van het verzet heeft Habraken rond Dolle Dinsdag (5 september 1944) een aantal rood-wit-blauw omrande affiches gedrukt. Hierop wordt de burgerij opgeroepen om bij de bevrijding geen 'bijltjesdag met de N.S.B.-ers' te houden. Eveneens maakt hij armbanden voor de Binnenlandse Strijdkrachten. Maar wat voor Zuid-Nederland snel komt (het einde van de oorlog), komt voor Haarlem pas op 10 mei 1945. Harry verstoppt daarom het gevaarlijke drukwerk in een geheime bergplaats op de zolder van het naastgelegen weeshuis.

Verraden. Op de verjaardag van ons lid Jacqueline, dochter van Cornelis Antonius Christina (Kees) Spierings, dringen de Duitsers zondagmorgen 18 maart 1945, met geweld de woning

van Habraken naast zijn drukkerij binnen door enkele ramen te vernielen. Op moeder na ligt de gehele familie Habraken nog in bed. Hoewel de Duitsers bij dit huisonderzoek niets vinden worden vader Habraken en zijn schoonzoon Wim van der Linden gearresteerd. Ze worden overgebracht naar het Huis van Bewaring aan de Weteringschans in Amsterdam. Op Goede Vrijdag 30 maart wijst Habraken na een zwaar verhoor de bergplaats van het illegale drukwerk aan. Dit materiaal wordt zaterdag 31 maart weggehaald. Uiteraard heeft de Sicherheitsdienst geprobeerd de op-

drachtgevers van Harry aan de weet te komen. Dit lukt hen niet.

Elke week bezorgt de familie bij het Huis van Bewaring schone was voor Harry en Wim en neemt zij de vuile was mee terug. Op vrijdag 20 april neemt het personeel wel de gewassen kleding voor Wim aan, maar niet die voor Harry. Voor de familie is dit de eerste aanwijzing dat Harry niet meer in leven is. Op donderdag 26 april krijgt de familie de officiële bevestiging van zijn dood. Op 1 augustus 1945 volgt zijn zoon W.Th.J. Habraken zijn vader in de drukkerij op.

Een maand na de moord op Habraken (afbeelding 1), tien dagen na de bevrijding van heel Nederland – dus eindelijk is ook Haarlem bevrijd –

'Noodstempels 1945: kortebalk OVST 0010B 'sHERTOGENBOSCH-STATION 5 22 V -9 1945.

Briefkaart Geuzendam 271 van Kees Spierings aan de familie Habraken

krijgt Kees Spierings (1898-1972) hoogstwaarschijnlijk per post het bericht dat en op welke wijze Harry Habraken gestorven is: gefusilleerd door de Duitsers. Kees Spierings is van beroep schrijver en vertaler van vele boeken en toneelstukken, regisseur van toneelstukken, gehuwd, 8 kinderen. Een heel bekende Brabander uit 's-Hertogenbosch en ook een gelovig Katholiek. En nu wil het toeval dat ik onlangs een briefkaart in handen krijg die beide families onverwacht opnieuw met elkaar verbindt. Kees Spierings de schrijver condoleert op 20 mei 1945 per briefkaart de familie van zijn vriend Harry de drukker (afbeelding 2) met "Geachte familie H. Mijn diepste leedwezen met het verscheiden van jullie Vader en mijn in goede herinnering verblijvende vriend, die zoovele goede eigenschappen bezat. Vol mysterie en offer is het leven; geve God door zoovele offers vrede en gerechtigheid, en een maatschappij die goed is en zuiver. Ik gedenk jullie vader als een der velen die daarvoor werd opgeroepen. Met oprechte deelneming, Kees Spierings"

Is 't na dit verhaal nog van belang dat de briefkaart met gedrukte waarde van

5 cent korrekt gefrankeerd is?

Is het belangrijk dat het stempel een bijzondere kortebalk 'sHERTOGENBOSCH-STATION 5 22.V. -9 1945 is? De postbezorging (voor burgers) van en naar het pas bevrijde noorden van Nederland is vanaf 11 mei 1945 weer mogelijk. Het kan niet anders dan dat Kees Spierings op 20 mei 1945 nog maar een paar dagen weet dat zijn vriend Habraken door de Duitsers is doodgeschoten. In het in de herfst van 1944 bevrijdde Zuid-Nederland komt in Eindhoven een 'Tijdelijk Hoofdbestuur der PTT'. Dit hoofdbestuur geeft eind 1944 een Belgische firma de opdracht om het jaarkarakter '1945' voor de nog aanwezige kortebalkstempels in het Zuiden te maken. En hier gaat het mis. De Belgen leveren de jaarkarakters '1945' met een open cijfer '4' (normaal altijd een gesloten '4') en met een schreefloos cijfer '1'. Dit type kortebalkstempel (afbeelding 3) wordt later bekend als een van de nood jaarkarakters 1945. In een eerste deel Noodstempels 1945² en een binnenkort in Filatelie te publiceren vervolg kunt een en ander over dit onontgonnen gebied lezen. Het kortebalkstempel van afbeelding 3 kent de codering OVST

0010B 'sHERTOGENBOSCH-STATION 5. De briefkaart van afbeelding 4 is een Geuzendam 271 die al vanaf 1 juli 1941 te koop is. De 5 cent-waarde in blauwgroen is van het type 'Lebeau' en gedrukt op roomwit karton 138 mm x 89 mm.

Noten:

- 1 Alinea vrij naar tekst uit 'De illegaliteit in Sint Pancras en omstreken,' Jan van Baar, 1982
- 2 Noodstempels 1945: een onontgonnen gebied, Henk Hospers in Filatelie 2008, nummer 9 pagina 596 en 597

Bronnen:

Met dank aan en in volgorde van opkomst René Kok, Daan van Os, Cees Janssen, Henk Hospers en mijn vrouw Jacqueline J.M. Spierings
Het Noord-Hollands Archief, Haarlem, Het Nederlands Genootschap van Sint Jacob, NAF-inventarisatie lijst op de website www.poststempels.nedacademievoorfilatelie.nl/
Andere internet-bronnen

wordt lid van de 's-Hertogenbossche Filatelistenvereniging

Leden bijeenkomsten elke 2^e zaterdagmorgen van de maand en elke 4^e donderdagavond van de maand.
Meer informatie is te vinden op www.hertogpost.nl of stuur een mail naar info@hertogpost.nl

Met het Duitse lijntje door de Meierij van 's-Hertogenbosch

Een briefkaart uit Schijndel voor P.F. van Beugen.

DOOR:

HUBER VAN WERKHOVEN

Deze briefkaart naar 's-Hertogenbosch trok in eerste instantie mijn aandacht doordat hij was vernietigd met het tamelijk schaarse spoorstempel Boxtel-Gennep, en vooral, toen ik beter ging kijken, door de merkwaardige route die hij had afgelegd. Aardappelboer Spierings verstuurde de kaart op 2 november 1875 vanuit Schijndel. De briefkaart werd vervoerd door de Noord-Brabantsch-Duitse Spoorweg-Maatschappij (NBDS). Maar niet in de richting van Boxtel, zoals je zou verwachten omdat het hulppostkantoor van Schijndel resorteerde onder het postkantoor van Boxtel. Bovendien was Boxtel een belangrijk spoorwegknooppunt waar een aantal spoorlijnen bij elkaar kwamen, o. a. in de richting 's-Hertogenbosch. Desondanks ging de kaart van Schijndel in oostelijke richting naar Veghel. Van Veghel

naar 's-Hertogenbosch liep geen treinverbinding. Er was zelfs nog geen klinkerweg en ook de stoomtram zou nog acht jaar op zich laten wachten. Van Veghel naar 's-Hertogenbosch liep echter wel de Zuid-Willemsvaart. En over dit kanaal deed een regelmatige stoombootverbinding dienst t. b. v. het vervoer van personen, vracht én post. De stempels laten zien dat de kaart toch nog op de middag van de dag van verzending in 's-Hertogenbosch arriveerde.

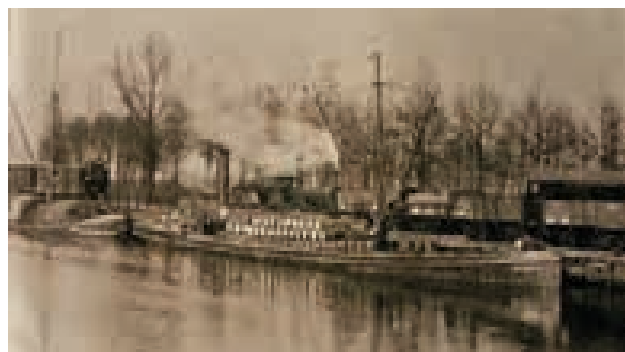
NBDS contra SS

Blijft de vraag: waarom zo moeilijk als het makkelijk kan? Het antwoord op die vraag is hoogstwaarschijnlijk te

vinden in de concurrentieslag die in die jaren plaatsvond tussen de NBDS en het StaatsSpoor (SS). Voor de NBDS was onder meer het vervoer van bedevaartgangers naar Kevelaer een belangrijke bron van inkomsten. Zo vervoerde men op een extra drukke dag, zondag 7 september 1873, 3.500 passagiers van Goch naar Kevelaer. Maar veel belangrijker was dat de NBDS er in slaagde een traject te verwerven in de verbinding Berlijn-Vlissingen, met aansluiting op de bootverbinding van de Stoomvaart Maatschappij Zeeland naar Londen. Het SS was de eigenaar van het baanvak Vlissingen-Boxtel. En het SS exploiteerde ook zelf een lijn richting Duitsland van Boxtel via Venlo

Station Baxtel, waar de NBDS de mailtreinen naar en van Vlissingen van het StaatsSpoor overnam. Rechts de kopsproen van de NBDS met de aanduiding Baxtel-Wesel.

De haven van Veghel, waar de NBDS goederen van het spoor naar de eigen bootdienst oversloeg.

naar Keulen. Maar deze verbinding was een stuk langer dan het 100 kilometer lange "Duitse lijntje" van Boxtel via Goch naar Wesel met aansluiting op het Duitse spoorwegnet. Na het gereedkomen van de spoorbrug over de Maas tussen Gennep en Oeffelt in 1874 werd de NBDS een belangrijke speler in dat spel. Het ging maar liefst om het vervoer van personen, vracht én post tussen Berlijn en Londen! Die concurrentie werd de NBDS door het SS niet in dank afgenomen. En dat werd ze in Boxtel enigszins hardhandig duidelijk gemaakt. Daar was de NBDS namelijk afhankelijk van het SS dat de wagons uit Duitsland moest overnemen voor verder vervoer naar Vlissingen en Rotterdam.

Rouwadvertentie in De Tijd van 7 mei 1895.

Dat gebeurde niet altijd even snel: de wagons uit oostelijke richting liet men langer wachten dan de andere. Dat gaf zoveel wrijving dat de NBDS na verloop van tijd een eigen bootdienst oprichtte: Veghel-'s-Hertogenbosch-Rotterdam. Dit bleek een goede zet. In 1900 beschikte de spoorwegmaatschappij over een vloot van 10 stoomboten. Alles bij elkaar een goede verklaring voor het feit waarom 'onze' briefkaart uit Schijndel niet via Boxtel met het StaatsSpoor naar 's-Hertogenbosch ging, maar via Veghel met de stoomboot over de Zuid-Willemsvaart.

P.F. van Beugen (1813-1895).

Vader en dochter Van Beugen

Daarmee is het verhaal niet af. Want de kaart bleek bij nadere beschouwing nóg een verrassing te verbergen. Deze betrof de geadresseerde: P.F. van Beugen, woonachtig aan de Wolvenhoek te 's-Hertogenbosch. Ik ben er niet in geslaagd veel informatie over deze Bosscheaar boven tafel te krijgen. Maar wat ik wel heb gevonden is naar mijn mening zeker interessant. Hij leefde van 1813 tot 1895, was schatrijk, fabrikant, koopman en handelaar in onroerend goed. Tevergeefs heeft hij getracht lid te worden van de gemeenteraad en het bestuur van de Kamer van Koophandel. Wel vervulde hij de maatschappelijke functie van opperbrandmeester (brandweercommandant). In 1875 had hij zich opgewerkt tot voorzitter van het college van opperbrandmeesters. In verschillende landelijke kranten heeft te lezen gestaan dat Van Beugen in 1865 werd benoemd tot officier der orde van

Dorothee van Beugen (1845-1929).

verdiensten Nichan Iftikar (de Orde van de Glorie) 3e klasse, hem verleend door de bey van Tunis. De reden daarvan blijft helaas(!) in duister gehuld. In 's-Hertogenbosch leeft P.F. van Beugen voort door de herinnering aan zijn dochter Dorothee (1845-1929). Na de dood van zijn vrouw in 1888 begon de vader van Dorothee te dementeren. Hij raakte zo in de war dat hij moest worden opgenomen in Huize Padua te Boekel, waar broeders Penitenten van de orde der Franciscanen geesteszieke mannen verpleegden. Vader Van Beugen overleed op 3 mei 1895. De zeer vrome vrijgezelle Dorothee erfde een groot vermogen en wilde dit

Het Kapucijnenklooster aan de v. d. Does de Willeboissingel kort na de voltooiing.

besteden aan de bouw en exploitatie van een Kapucijnenklooster. Ondanks aanvankelijk tegensputteren van de bisschop en de burgemeester van 's-Hertogenbosch is zij er in geslaagd dit plan te verwezenlijken. Nadat de kapucijnen in 1629 door Frederik Hendrik gedwongen de stad moesten verlaten, konden zij in 1898 terugkeren, welkom geheten in het klooster aan de Van der Does de Willeboissingel door Dorothee van Beugen.

In de pandgang van het klooster hangen de portretten van Dorothee van Beugen en van haar ouders op een ereplaats.

Bronnen o.a.:

- C. Verhagen, De geschiedenis van de Zuid-Willemsvaart, Someren 2000
- F. Kense e. a., Verkeer en vervoer in Brabant 1814-1940, Tilburg 2013
- G. van Loon, Een eeuw kapucijnen in 's-Hertogenbosch, 's-Hertogenbosch 1998

Spelend Verzamelen

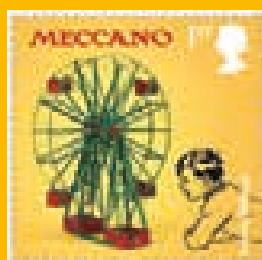
Op zaterdag 21 maart 2020 wordt alweer voor de 35e keer de Dag van de JeugdFilatelie georganiseerd. Dit keer tijdens Hertogpost 2020 in de Brabanthallen in samenwerking tussen de 's Hertogenbossche Filatelisten-vereniging en Stamps4Friends.

Gekozen is voor het thema Spelend Verzamelen. Er vinden een groot aantal activiteiten plaats waaraan elke jeugdige bezoeker kan meedoen. En er valt heel veel te zien en te doen. Zo zijn er allerlei postzegels met speelgoed als thema, en er is ook veel van dat speelgoed in het echt. Er zijn verzamelingen te zien van autootjes, treinen, fietsen, Meccano, Playmobil, Kuifje en nog veel meer. Het leuke van deze verzamelingen is dat jong en oud er plezier aan kunnen beleven. Dus papa's en mamma's, opa's en oma's: zijn jullie van plan om naar de Brabanthallen te komen? Vergeet dan vooral niet om de kinderen en kleinkinderen mee te nemen. In onderstaand stukje willen we vooral de jeugd enthousiasmeren om op 21 maart naar de Brabanthallen te komen. Want lees hieronder maar eens wat je allemaal kunt zien en vooral DOEN!

Zo kun je knutselen met meccano om bijvoorbeeld een tractor of een vrachtwagen te construeren. Je kunt een mooie verzamelingen bewonderen van Playmobil en een maquette van soldaten en militaire voertuigen. De Model Spoor Groep uit Den Bosch heeft haar treinbaan (N-spoor) opgesteld evenals een ouderwetse blikken speelgoedbaan van Märklin.

Een andere activiteit waaraan je mee kunt doen is het spelletjescircuit. Je speelt een aantal spelletjes en je krijgt bij ieder spel een stempel op een stempelkaart. Als je die kaart

inlevert, krijg je punten om te bieden bij de veiling met mooie postzegels, speciaal voor de jeugd.

Je kunt zelf een postzegel ontwerpen; van het mooiste ontwerp wordt een echte postzegel gemaakt! En breng vooral je eigen mooiste postzegel mee. Laat hem zien op een blad en zet er bij waarom je die postzegel het mooiste vindt.

Maar er is nog zoveel meer..... In een verzamelboekje is een overzicht te lezen van alle dingen die je kunt doen of bekijken. Al bij binnenkomst krijg je bij de infostand van Stamps4Friends een zakje postzegels. Dat is een mooi begin. Je kunt gratis grabbelen in de postzegelberg, en je kunt natuurlijk ook gewoon ruilen met de aanwezige jeugdleden. Nijntje zal aanwezig zijn en daar kun je uiteraard mee op de foto. En van die foto kun je ook nog eens een mooie Persoonlijke Postzegel laten maken. Jezelf (of iemand anders, mag ook) op een echte postzegel!

Ook met een speurtocht kun je punten verdienen, evenals met het verzamelen van kaartjes met de afbeeldingen van stadswapens. Met deze punten kun je allerlei verrassingen winnen, zoals postzegels (met bloemen) of een postzegelboekje. Verder kun je informatie krijgen over het maken van albumbladen op de computer. Met demonstratie.

En natuurlijk zijn er jeugdleiders aanwezig die je alles over postzegels en verzamelen kunnen vertellen. Jeugdleider Toon, van de Stamp Kids Club is er ook. Hij kan je vertellen hoe je lid kunt worden van de Stamp Kids Club.

Kortom, je zult je geen moment vervelen en met een heleboel postzegels weer naar huis gaan. Komen dus!

**DE TOEGANG VOOR DE
JEUGD T/M 18 JAAR IS GRATIS.**

Vormgevers van drukwerk

Vormgeven, drukken en verzenden
Verloop drukkerij verzorgt
het compleet.

Degelijk, betrouwbaar
én steeds innovatief.

Verloop
drukkerij

Ohmweg 31
2952 BD Alblasserdam
078 691 28 99
info@verloop.nl

www.verloop.nl

Koop de speciale postzegelvelletjes
"Herwonnen Vrijheid" 1940 – 1945.

**FILANUMIS – EXPO HOUTEN
ZATERDAG 25 APRIL 2020**

11e editie van deze grote internationale
combinatiebeurs voor verzamelaars van
postzegels, poststukken, prent-
briefkaarten en munten (3300 m2).

Open 09.30 -16.00 uur Entree 5 euro
Gratis parkeren en rechtstreekse
busverbinding van/naar Utrecht CS

WWW.WBEVENEMENTEN.EU

noord-hollands archief
JOH. ENSCHEDÉ
in de Janskerk

Drukkerij
van waarde

Hertogpost pakt echt uit!

Van donderdag 19 t/m zaterdag 21 maart 2020 viert HERTOGPOST zijn 90-jarig bestaan in de Brabanthallen te 's-Hertogenbosch. Het thema luidt 'Herwonnen Vrijheid 1940 - 1945', aansluitend bij het feit dat Nederland 75 jaar bevrijding herdenkt. Dit komt ook terug op verschillende speciale postzegeluitgiften van PostNL. Daarnaast stellen exposanten filatelistische verzamelingen uit WO II tentoon en is het Noord-Hollands Archief aanwezig met zaken uit het bedrijfsarchief van de Koninklijke drukkerij Johan Enschede uit Haarlem, onder andere drukker van Nederlandse postzegels.

Aan de tentoonstelling, wedstrijdklasse categorie I en II kunnen verzamelaars volgend jaar met collecties meedoen. Daarnaast zijn ansichtkaarten en postwaardenstukken zeer in trek. Verder worden er in de schatkamer van HERTOGPOST 2020 – "de Erehof" in filatelietermen – bijzondere verzamelingen of delen ervan getoond. Dit zijn vaak verzamelingen die al vaker de hoogste bekroningen hebben behaald (Nationaal en Internationaal) en die daarom de laatste jaren niet meer getoond werden. Speciaal is deze keer een collectie, die zeker meer dan veertig jaar opgeborgen is geweest. Tevens zal er ook een collectie van Nederlandse en Nederland Indische drukproeven te zien zijn die zijn weerga niet kent. Voor jeugdige verzamelaars worden er speur- en puzzeltochten uitgezet in de evenementruimten. Maak de mooiste

postzegel, maak een wapenschild van je eigen familie, kom op de foto met... enz. enz. Daarnaast kunnen bezoekers tijdens de drie dagen van HERTOGPOST 2020 een keur aan lezingen en workshops volgen. Deelname aan alle activiteiten is kosteloos.

Springlevend, de 's-Hertogenbossche Filatelistenvereniging.

De naam Hertogpost is destijds gekozen door de leden en het toenmalig bestuur van de vereniging, bij een prijsvraag voor de viering van het 50-jarig bestaan in 1979. Eén keer in de vijf jaar wordt er iets onder de naam Hertogpost georganiseerd en soms verbindt de vereniging haar naam aan iets heel bijzonders zoals de Multilaterale van 2017. Sindsdien staat en komt u overal de naam Hertogpost tegen wanneer er Bossche activiteiten zijn op postzegelgebied. Stichting Hertogpost organiseert ook elk jaar onder de naam Filafair, een regionale postzegelbeurs in het voorjaar en op de eerste zondag van de maand een kleine postzegelbeurs onder de naam Zoetelief. Leden kunnen elkaar zeker drie keer in de maand ontmoeten, want ook nog op de 2e zaterdagmorgen vinden er activiteiten plaats in Sociaal Cultureel Centrum de Helftheuvel te 's-Hertogenbosch. De vereniging is nog steeds springlevend, met minimaal zeventig tot tachtig leden bij maandelijkse activiteiten. Er wordt geprobeerd altijd iets bijzonders te organiseren, met filatelie als bindende factor.

Een levende bibliotheek

De grootste uitdaging bij Hertogpost is en blijft bezoekers te trekken. Draaiboeken uit het verleden kopiëren is de doodsteek voor de organisatie en het evenement. Elk evenement moet iets bijzonders te bieden hebben waardoor mensen nieuwsgierig worden. Dat gaat ook deze keer weer lukken, ondanks alle veranderingen in de wereld van de filatelie, die door de jaren heen echt wel veranderd zijn. Er zijn bijna geen jeugdige verzamelaars meer. En sinds de intrede van het internet is PR & publiciteit vertienvoudigd, alles gaat steeds sneller. Hoewel ook de verzamelaar zijn weg gevonden heeft op het internet, is de vereniging nog steeds een sociale ontmoetingsplaats, een levende bibliotheek en een bindende factor waar mensen ervaringen uitwisselen en elkaar raadgeven over postzegel gerelateerde zaken. Hertogpost richt zich op filatelisten, verzamelaars en spaarders, maar hoopt door andere activiteiten ook bezoekers te trekken met andere (verzamel)hobby's. We zijn als organisatie ervan overtuigd dat er kruisbestuiving zal plaatsvinden en dat de wereld van de filatelie ook in de 21ste eeuw nog iets te bieden heeft.

KNBF-JO TOUSSAINTTOERNOOI

KNBF-Jo Toussainttoernooi in 's-Hertogenbosch tijdens HERTOGPOST 2020.

Na de succesvol verlopen NOVIO-FAIR 2019, hebben de besturen van Noviopost Nijmegen en Stichting Hertogpost uit 's-Hertogenbosch de bereidheid uitgesproken om gezamenlijk een jaarlijks evenement te organiseren. Voor Noviopost betekent dit o.a. dat het KNBF-Jo Toussainttoernooi in 2020 onderdeel is van HERTOGPST 2020.

Bij voldoende deelname, en daar gaan we van uit, zal het KNBF-Jo Toussainttoernooi gehouden worden op vrijdag 20 maart en op zaterdag 21 maart 2020 in de Brabanthallen te 's-Hertogenbosch. Hertogpost 2020 belooft een groots evenement te worden en ook het KNBF-Jo Toussainttoernooi mag hierbij niet achterblijven. Het is de bedoeling om het toernooi over twee dagen te spreiden en wel op vrijdag 20 maart het algemeen gedeelte met 6 deelnemers en op zaterdag 21 maart het thematisch gedeelte met eveneens 6 deelnemers. Er zijn

inmiddels enkele aanmeldingen binnen, maar we zijn nog niet compleet. Dus schroom niet om je alsnog aan te melden. Ook degenen die in het verleden hun deelname hebben toegezegd en deze om wat voor reden dan ook niet konden nakomen, vragen we om zo spoedig mogelijk zich aan te melden. Een bijzondere oproep aan jongere filatelisten. Afgelopen jaren hebben enkele jongeren reeds met succes deelgenomen, meld je aan!

De afgelopen jaren hebben ook bewezen dat het KNBF-Jo Toussaint leeft en hebben we nieuwe vormen

van presenteren kunnen zien. Laten we deze lijn dan ook voortzetten. We hopen op jullie te mogen rekenen. U kunt zich aanmelden voor het KNBF-Jo Toussainttoernooi door een aanmeldingsformulier te downloaden op de website, in te vullen en toe te zenden naar het onderstaande adres:

Stichting Hertogpost
t.a.v. de heer Jan Op den Camp,
Commissaris van Voorst tot Voorstlaan 7,
5224 CN 's-Hertogenbosch of per email
te sturen naar info@hertogpost-event.nl
o.v.v. deelname KNBF-Jo Toussaint-
toernooi 2020.

Postzegeluitgifteprogramma eerste halfjaar 2020

- 2 januari**
 - Beleef de natuur - roofvogels en uilen
 - Typisch Nederlands - rookworst
 - XL-zegel
- 24 februari**
 - Beleef de natuur - boerenlandvogels
 - Typisch Nederlands - wortelen
- 23 maart**
 - Oude landkaarten
 - Typisch Nederlands - hagelslag
- 4 april**
 - 75 jaar bevrijding
- 6 april**
 - Typisch Nederlands - tompouce
- 11 mei**
 - PostEurop: Oude postroutes - Thurn & Taxis
 - Fietshistorie
- 15 juni**
 - Beleef de natuur - kustvogels
 - Typisch Nederlands - bitterballen

PARTNER IN
THE GLOBAL
PHILATELIC NETWORK

CORINPHILA

POSTZEGELS, MUNTEN EN PRENTBRIEFKAARTEN

TROTSE HOOFDSPONSOR HERTOGPOST 2020

PREVIEW: VOORJAARSVEILING 2020

Nieuw ontdekte
plaat II
9^e bekende ex.

P.O. Box 601

Oostenrijkse Successieoorlog 1740-1748
AHOL op gedesinfecteerde brief 1745 ARM.DE FLANDRE op brief 1746

Postfris

CORINPHILA VEILINGEN BV

AMSTELVEEN - NEDERLAND
TEL. +31 20 6249740
INFO@CORINPHILA.NL
WWW.CORINPHILA.NL

CORINPHILA AUKTIONEN AG

ZÜRICH - ZWITSERLAND
WWW.CORINPHILA.CH

Hoofdsponsor

VRAAG ONZE CATALOGUS AAN!

Bel of e-mail ons voor het aanvragen van de
gedrukte catalogus of vraag deze aan via de website.

Indien u zich inschrijft op de nieuwsbrief houden wij u per
e-mail op de hoogte wanneer de **online catalogus** met altijd meer
dan 10.000 hoogwaardige kwaliteit afbeeldingen online staat.

De voorjaarsveilingcatalogus verschijnt medio februari.

WWW.CORINPHILA.NL